

România

poznaj Ogród Karpat

04 **Bukareszt**, historia porywającego miasta

08 **Muntenia**, kraina majestatycznych gór i rozległych równin

12 **Oltenia**, Wspaniałe tradycje i zmienny krajobraz

16 **Banat**, narody mówiące językiem dobrobytu

20 **Marmarosz**, Milenijne tradycje i żywe kolory

26 Mapa Rumunii

28 **Krészana**, kraina małych i wartkich strumyków

32 **Transylwania**, wspaniały region za lasami

38 **Bukowina**, między błękitem Woronec a zielenią miedz

42 **Mołdawia**, dzieło szczodrej przyrody i serdecznych ludzi

46 **Dobrudża**, kraina pomiędzy wodami

50 Przydatne informacje

Rumunia

Autentyczny obszar przyjaznej przyrody i ciekawej kultury

Jeśli szukasz w wakacje osobistych i niezapomnianych wrażeń oraz miejsc, które Cię zainspirują, to trzymasz w rękach książkę, która na pewno Ci się przyda. Możemy się założyć, że zakochasz się w Rumunii, miejscu idealnym dla miłośników nieprzetartych szlaków i autentycznej kultury.

Rumunia jest krajem unikalnym w Europie, którego terytorium jest otoczone przez Karpaty, gdzie występują zupełnie dzikie tereny i świeże piękno delty Dunaju, a także rozległe równiny usiane małymi skarbami przyrody i kultury. Ludzie wzbogacają ten naturalny skarb swoimi tradycjami, które wciąż pozostają niezmiennie i ch ciepłą i entuzjastyczną duszą. Atrakcje kulturalne, z których wiele jest wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, są świadectwem wyjątkowej historii czerpiącej z tysiącletniego dziedzictwa o korzeniach łacińskich i o spuściznie pochodzącej od dzielnych narodów kontynentu. Opowieści i legendy pochodzące z tych miejsc na pewno Cię zafascynują, a głęboka duchowość Rumunów wywrze na Tobie duże wrażenie.

Książka, którą trzymasz teraz w ręku, udostępni Ci klarowne informacje o historycznych regionach kraju, o unikalnych miejscach i tradycjach, o tym, jak wygląda sposób bycia Rumunów, będący wynikiem okoliczności historycznych i kulturowych, które doprowadziły do powstania tego narodu.

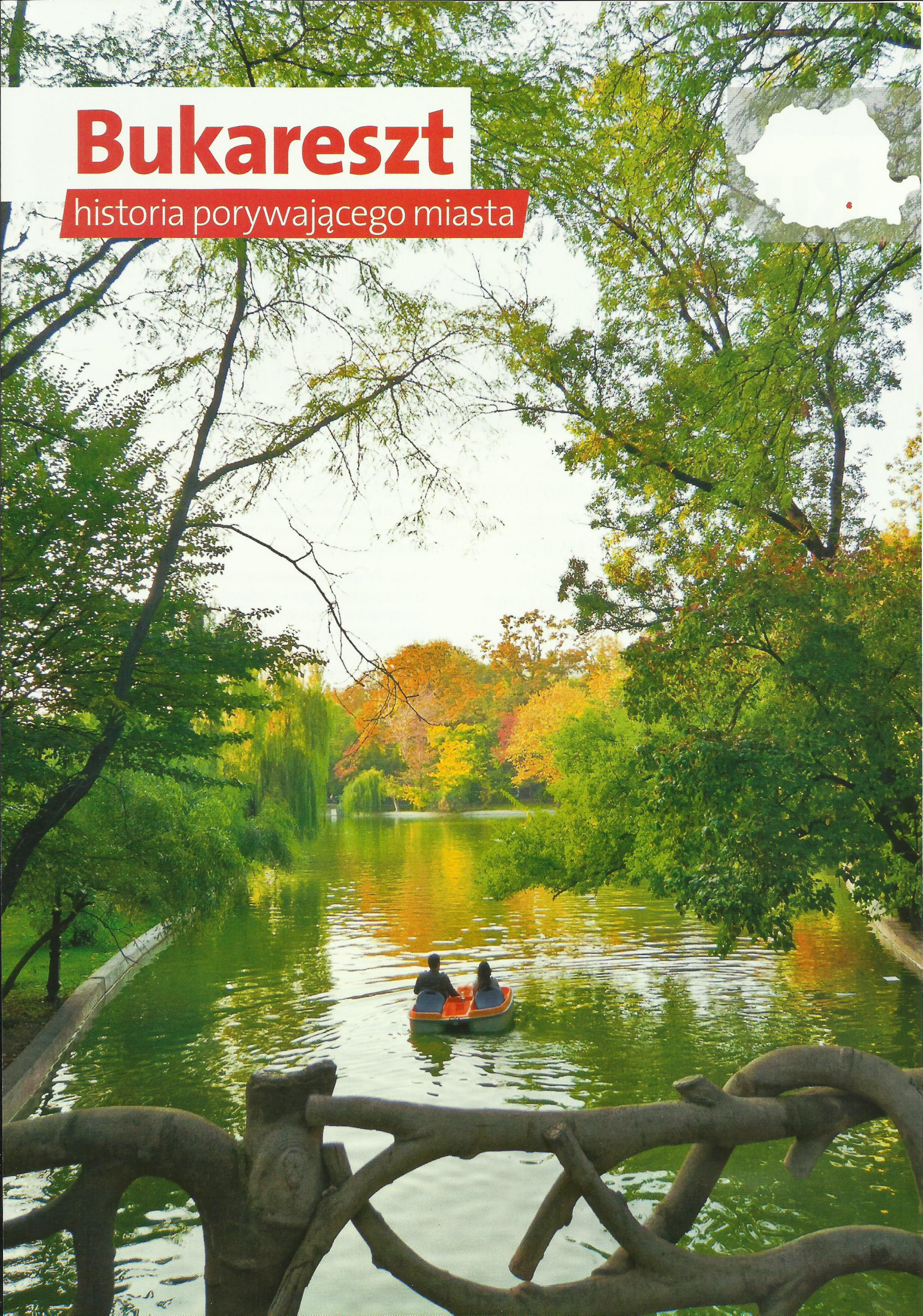
Chcąc zachęcić Cię do zwiedzania Rumunii, oferujemy Ci kilka podstawowych wskazówek, które znajdziesz na następnych stronach. Wędruj z nami po górskich szlakach Karpat i ciesz się z parków przyrodniczych, które wzbudzą w Tobie pragnienie przygody i ruchu - tym bardziej, że Rumunia jest jednym z wiodących krajów Europy w dziedzinie turystyki. Delta Dunaju jest wspaniałą, klasztor Mołdawii i Bukowiny ciesząc oczy i uspokajają duszę, Maramoszy przytłaczy Cię wspaniałością miejsca, tradycji i ludzi, jaskinie i wąwozy Banatu i Oltenii wywołają fale adrenaliny, a warowne miasta i kościoły Siedmiogrodu przeniosą Cię do Epoki Średniowiecza z przyjemnym dreszczykiem emocji i poruszy Twoją wyobraźnię. Zatrzymaj się, by zwrócić uwagę na tradycje i targi sztuki ludowej, zasoby uzdrowiskowe, kulturowe dziedzictwo wielkich miast i obszarów zabytkowych.

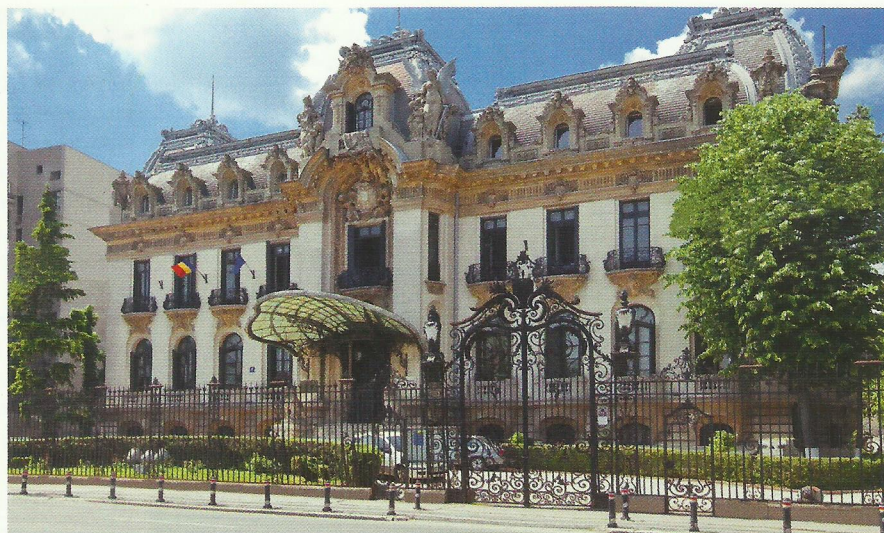
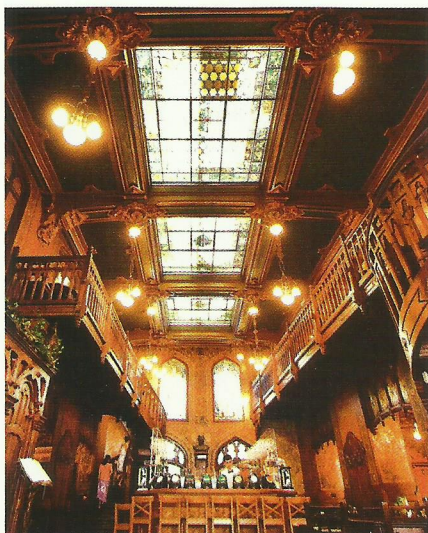
A jeśli udało się nam wzbudzić Twoje zainteresowanie, czytaj dalej, by dowiedzieć się, jak zorganizować odpowiednią trasę, a następnie udaj się w drogę. Oryginalna i prawdziwa satysfakcja gwarantowana!

www.romania.travel

Bukareszt

historia porywającego miasta

Stolica Rumunii stanowi udane połączenie przeszłych epok: oddycha perfumami bohemy Małego Paryża, jak ją kiedyś nazywano, ale może pochwalić się także budynkami architektury współczesnej, włącznie z budowlami reżimu komunistycznego (1945-1989). Współcześnie stanowi ciągle rozwijającą się metropolię.

Wykład o tym, co kiedyś nazywano Małym Paryżem Europy Wschodniej rozpoczyna się już podczas lądowania: międzynarodowy port lotniczy (17 km od Bukaresztu) nosi imię Henriego Coandă, wielkiego wynalazcy rumuńskiego, urodzonego w Bukareszcie, którego matka była z pochodzenia francuską. Gdy w Paryżu Coandă wynalazł pierwszy samolot odrzutowy w (1910), francuscy architekci ochrzcili Bukareszt mianem Małego Paryża. Przeszedłszy przez Łuk Triumfalny i ulicę Kiseleff, zabytki, które przywodzą na myśl stolicę Francji, zobaczysz serię monumentalnych budynków w stylu Belle Époque, które są rozproszone po całym mieście, ale większość z nich znajduje się przy Calea Victoriei. Ta

główna arteria miasta należy do najstarszych w mieście. Spokojny spacer po Calea Victoriei będzie dobrą okazją do obejrzenia eleganckich budynków, takich jak Pałac Cantacuzino – obecne Muzeum George Enescu, Pałac CEC – siedzibę państwowego banku oszczędności, bary z muzyką jazzową graną na żywo, a także witryny sklepów znanych firm.

Calea Victoriei spotyka się z rzeką Dâmbovița, rzeką, która płynie przez Stolicę. W pobliżu znajduje się ogromny Pałac Parlamentu. Przed nim rozpościera się ogromny Boulevard Unirii oraz plac o tej samej nazwie. W tym miejscu dwie epoki spotykają się twarzą w twarz. To tu znajduje się Hanul lui Manuc, budynek, który maskuje wejście na Stare Miasto. Kłębówisko małych uliczek ukazuje świat paradoksów. Bary i kluby tętniące życiem, wykwintne restauracje, eleganckie kawiarnie i mnóstwo zawsze ochotczych do zabawy ludzi, ale też kilka z najważniejszych kościołów w mieście. Wejść do kościoła Domnească w Starym Dworze (Curtea Veche), najstarszej cerkwi w Bukareszcie, wybudowanej w swojej początkowej formie przez dona Rumunii, Mircea Ciobanu w połowie XVI wieku i Stavropoleosa (wyjątkowa dekoracja, styl Brâncoveanu).

Miasto zaskakuje budynkami, ale oddycha swoimi parkami. Herăstrău jest najbardziej obszernym parkiem, położonym nad brzegiem naturalnego jeziora o tej samej nazwie. W samym sercu stolicy znajduje się zielona oaza Cișmigiu, najstarszy ogród publiczny, o zróżnicowanej roślinności i krajobrazie. Jest tam sztuczne jezioro, które zimą zamienia się w lodowisko. Warto odwiedzić również Park Karola I, położony na wzgórzu, które było kiedyś pokryte winoroślą. Jest on zdominowany przez ogromne mauzoleum poświęcone Bohaterom Ojczyzny.

Miasto ukazuje uważnemu i chętnemu podróżnikowi, nową twarz przy każdej zmianie światła, od wschodu do zachodu słońca i znowu o świcie, a także dzięki różnym warstwom przeszłości i teraźniejszości, które wyciągają do Ciebie rękę.

CZY WIESZ, ŻE?

Plac Rewolucji nosi taką nazwę, ponieważ właśnie stąd uciekł ostatni komunistyczny przywódca Rumunii Nicolae Ceaușescu, po Rewolucji w 1989 roku. Zaledwie 50 lat wcześniej, król Karol II rozbudował plac, w celu ochrony Pałacu Królewskiego przed pożarem, na wypadek... Rewolucji.

TRZY PROPOZYCJE

- ❖ **Bucharest City Tour.** Zapoznaj się z ważnymi zabytkami miasta, dokonując objazdu w turystycznym autobusie piętrowym w ciągu około godziny za 8,5 €.
- ❖ **Piwiarnia lokalna.** Jedna z największych piwiarni w Europie Wschodniej, urządzona w stylu neogotyckim, znajdująca się na Starym Mieście, zaprasza Cię na słynne mici, piwo domowe i muzykę na żywo, a także spektakle tańca ludowego.
- ❖ **Pałac Mogoșoia.** Pałac, znajdujący się na rogatkach Bukaresztu, został zbudowany w 1702 roku w stylu brâncoveanu, specyficznym rumuńskim stylu architektonicznym, biorącym swoją nazwę od wojewody rumuńskiego, Constantina Brâncoveanu.

AGENDA

- ❖ **Międzynarodowy Festiwal Filmowy.** Marzec, www.b-est.ro
- ❖ **EuropaFest** Maj, muzyka, www.europafest.ro
- ❖ **D'ale Bucureștilor** Czerwiec, festiwal uliczny

KONTAKT

www.pmb.ro
www.otp-airport.ro
www.seebucharest.ro

ŻYCIE NA WSI

Wieś w Stolicy

Muzeum Wsi jest jednym z największych wolnostojących muzeów etnograficznych w Europie (13.5 ha). W Parku Herăstrău, uporządkowane zgodnie z obszarem geograficznym, odkryjesz ponad 350 zabudowań razem z 55.000 eksponatów. Raz na dwa lata odbywa się tutaj „Targi rzemieślników ludowych”. Możesz podziwiać bogactwo etnograficzne Rumunów i w Muzeum Rumuńskiego Chłopa, ogłoszone „Europejskim Muzeum roku 1996” i gdzie zebrano ponad 60.000 eksponatów sztuki ludowej z całego kraju.

MUZEUM WSI

www.muzeul-satului.ro

MUZEUM CHŁOPA RUMUŃSKIEGO

www.muzeultaranuluiroman.ro

KULTURA NA KAŻDYM KROKU

Wielki Brâncuși i majestatyczny mamut

Istnieje wiele muzeów, które możesz zwiedzić w Bukareszcie: sztuki, historii, etnografii, geologii, techniki, wojska, nauk przyrodniczych lub pamiątek. Największym z nich jest Narodowe Muzeum Sztuki, z imponującą galerią rumuńskiej sztuki dawnej i współczesnej. Tutaj możesz podziwiać rzeźbę „Modlitwa” wykonaną przez Constantina Brâncuși, najbardziej znanego rumuńskiego artystę znanego na całym świecie.

Wspaniałym muzeum, ale mniej znanym, jest muzeum rodziny Storck, Niemiec Karl Storck był pierwszym profesorem rzeźby, akademii sztuk pięknych w Bukareszcie. Najstarsze muzeum w Rumunii, aktualnie odnowione, jest muzeum Historii Naturalnej „Grigore Antipa”, w którym znajduje się szkielet mamuta, datowany na około 10 milionów lat, unikatowy eksponat na świecie.

NARODOWE MUZEUM SZTUKI

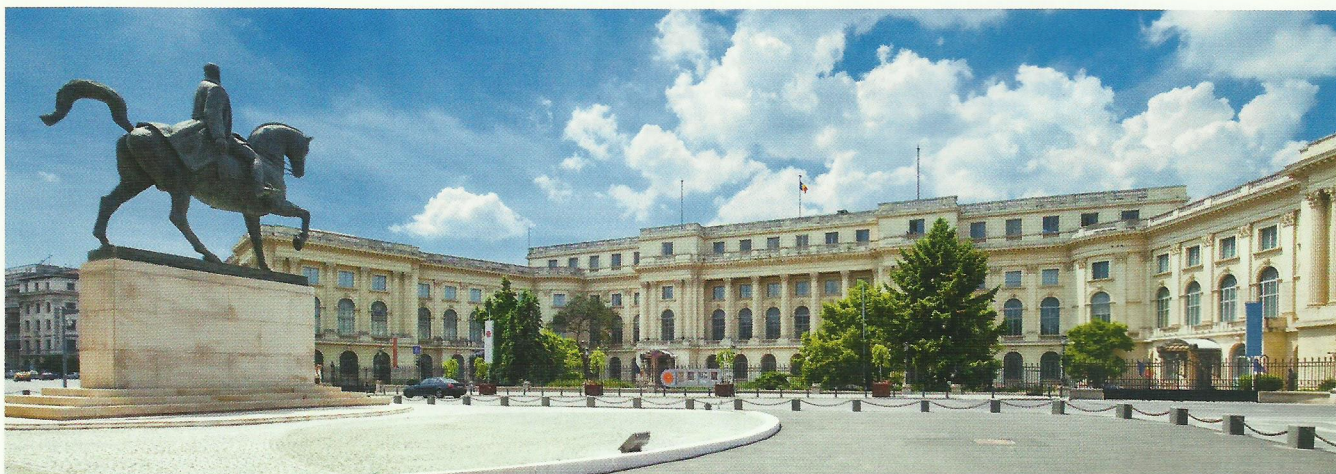
www.mnar.arts.ro

MUZEUM HISTORII NATURALNEJ „GRIGORE ANTIPA”

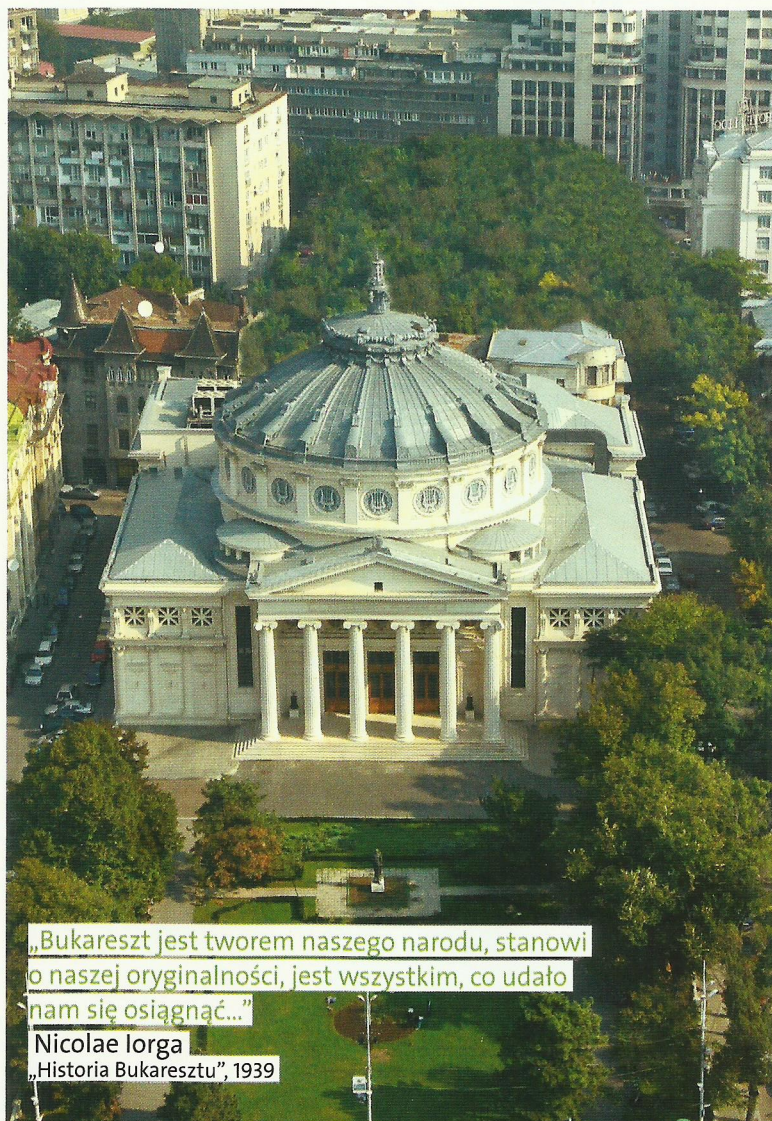
www.antipa.ro

W niedawno odnowionym muzeum Antypas można zobaczyć mamuta, który ma 10 milionów lat.

Narodowe Muzeum Sztuki znajduje się w byłym Pałacu Królewskim.

„Bukareszt jest tworem naszego narodu, stanowi o naszej oryginalności, jest wszystkim, co udało nam się osiągnąć...”

Nicolae Iorga
„Historia Bukaresztu”, 1939

SYMBOL BUKARESZTU

Sławni muzycy w Ateneum Rumuńskim

„Prosimy o leja na Ateneum!” Jest to slogan, dzięki któremu odniesiono sukces w ramach zbiórki publicznej mającej na celu ukończenie tego zabytku architektury (1888), po wyczerpaniu przydzielonych środków. Jest to budowla w stylu neoklasycznym, zbudowana z inicjatywy grupy intelektualistów rumuńskich. Będąc siedzibą Filharmonii „George Enescu”, budowla stała się symbolem Bukaresztu. Wyjątkowa akustyka wnętrza Ateneum umożliwia wielkim muzykom światowym takim jak Yehudi Menuhin, student Enescu, Zubin Mehta, Ion Voicu, Sergiu Celibidache lub Chór Madrigal, udzielanie koncertów. Co dwa lata każda edycja „Międzynarodowego Festiwalu i Konkursu George Enescu” wyprzedaje wszystkie bilety.

FILHARMONIA „GEORGE ENESCU”

<http://fge.org.ro/ro.html>

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL IM. „GEORGE ENESCU”

www.festivalenescu.ro

PAŁAC PARLAMENTU

Konkurent Pentagonu

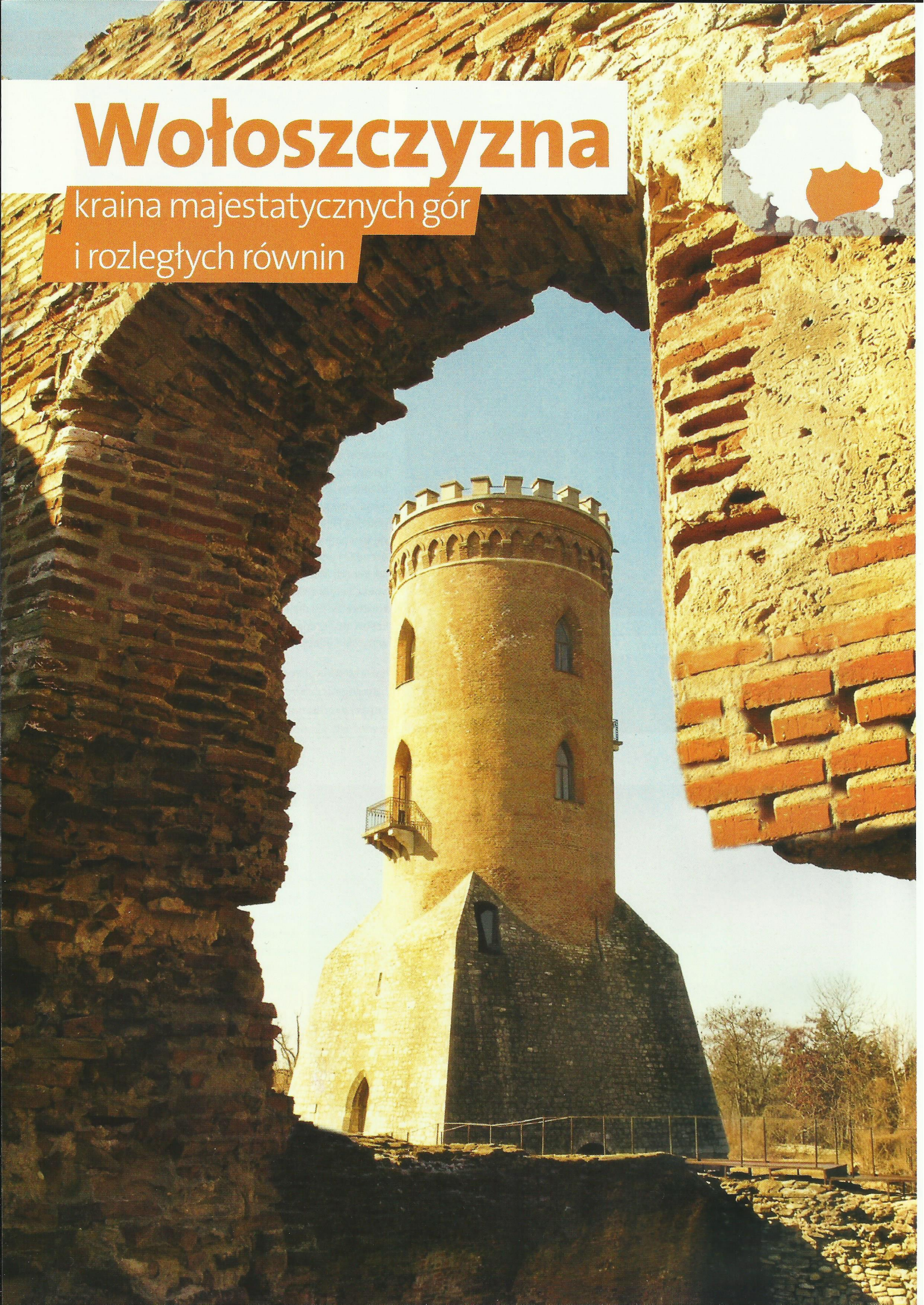
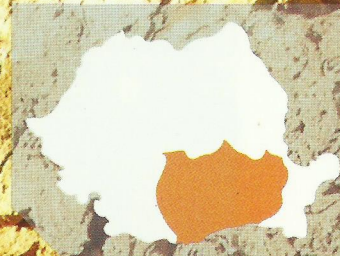
Pałac Parlamentu jest uważany za drugi co do wielkości budynek administracyjny na świecie (270m x 245m x 86m), po Pentagonie. Jeden z najczęściej odwiedzanych obiektów Stolicy wybudowano w pięć lat i miał on być siedzibą głównych instytucji komunistycznych w okresie reżimu kierowanego przez Nicolae Ceaușescu. Dziś ten ogromny budynek jest siedzibą kilku instytucji publicznych, z których należy wyróżnić Parlament Rumunii i Muzeum Sztuki Współczesnej ze względu na ich znaczenie.

PAŁAC PARLAMENTU

www.cdep.ro

Wołoszczyzna

kraina majestatycznych gór
i rozległych równin

Obszar znajdujący się pomiędzy Masywem Karpat, wodami Dunaju i Oltu jest tak zróżnicowany, jak określające go nazwy: Wołoszczyzna, Kraina Rumuńska, Multany. Region ten odkrywa się krok po kroku, od spichlerza kraju, Bărăgan, aż do szczytów gór, które skrywają najpopularniejsze kurorty w kraju.

Region leżący między Dunajem, Oltem i Karpatami był kiedyś pokryty Borami Vlasiei, wykarczowanymi pod wielkie uprawy pszenicy. Żyzność ziem tego obszaru zauważono już w starożytności, kiedy żołnierze wielkiego zdobywcy, Aleksandra Macedońskiego, robili żniwa włóczniami, w celu zebrania „obfitych plonów”, by móc wyruszyć na wyprawę w celu ukarania wiecznie burzliwych Getów, starych mieszkańców tego obszaru. Do dziś nic się nie zmieniło w tym względzie: stepy Bărăganu leżące na terenie Wołoszczyzny wciąż są spichlerzem Rumunii.

Wołoszczyzna jest tak zróżnicowana, jak różne jej nazwy. Region znany jest jako Kraina Rumuńska lub jako Wołoszczyzna, nazywana w ten sposób od nazwy jego mieszkańców, Wołochów. Tutaj rządził gospodar wołoski Vlad Palownik (1456-1462), który stał się legendą, inspirując irlandzkiego pisarza Brama Stokera do stworzenia postaci-wampirów Draculi. Za równinami Wołoszczyzny wznoszą się masywy Karpat, ze wspaniałą bramą do Transylwanii, Doliną Prahova i sieciami kurortów. Pomiędzy nimi znajduje się kurort Sinaia, gdzie znajduje się arcydzieło niemieckiej architektury neorenesansowej, Peleş, jeden z najlepiej zachowanych zamków królewskich w Europie.

Dolina Teleajen, choć mniej słynna i znana niż Dolina Prahova, jest również świetnym rozwiązaniem dla zwiedzających. Na jej terenie znajduje się Vălenii de Munte, Slanic Prahova i Valea. Ostatnie dwa ośrodki są uzdrowiskami i słyną ze swoich dobroczynnych wpływów na zdrowie. Entuzjaści natury zachwycą się wulkanami błotnymi w Berca lub jaskiniami w Ialomița i Dâmbovicioara.

Na Wołoszczyźnie lub w Walachii nie brakuje starożytnych miejsc kultu datowanych na setki lat. Snagov, Căldărușani, Pasărea, Cernica są klasztorami, które zasługują na uwagę. Klasztor Comana jest ośrodkiem kultury, spokoju, ciszy i skupienia. Liczy ponad 400 lat. W pobliżu mieści się park przyrodniczy o tej samej nazwie, chroniący „tajną deltę” Wołoszczyzny. Cechuje ją mniejsza skala różnorodności biologicznej niż Deltę Dunaju. Rozlewisko Comana jest trzecim co do wielkości podmokłym obszarem w Rumunii, na który składa się połączenie rzek Neajlov i Argeș. Ku uciechy wędkarzy, można tutaj znaleźć kilka rzadkich gatunków ryb. Żyje tutaj muławka bałkańska, ryba bardzo rzadko występująca w Europie, która jest uważana za prawdziwego żyjącego dinozaura świata ryb słodkowodnych.

CZY WIESZ, ŻE?

Monastyr Căldărușani znajduje się w pięknej okolicy, w otoczeniu wody i lasów. Tutaj znajduje się największe muzeum Patriarchatu Rumuńskiego i mieści sześć ikon wykonanych przez najśłynniejszego malarza rumuńskiego Nicolae Grigorescu, który był uczniem monastynu.

TRZY PROPOZYCJE

❖ **Kielbaski z Pleșcoi.** Skosztuj kilka tych mocno doprawionych kielbasek, które pochodzą z Doliny Buzăului.

❖ **Trasa Transfogarska.** Przebądź alpejską trasę (2055 m) o najdłuższym tunelu drogowym w kraju (887 m) i zapierającymi dech widokami śladami ekipy Top Gear, która oświadczyła, że Transfogarska „jest najlepszą drogą na świecie”.

❖ **Czarna Feteasca.** Odwiedź region Dealu Mare, ojczyznę rumuńskiego czerwonego wina o szerokości geograficznej odpowiedniej do upraw wina o kolorze rubinowym.

AGENDA

- ❖ **Targi Ispasului**
Mai, targi sztuki ludowej, Topoloveni-magiun – o unikalnych technice wytwarzania
- ❖ **Drăgaica**
Czerwiec, festiwal etno-folklorystyczny i kiermasz ludowy, Buzău
- ❖ **Enescu i muzyka świata**
Sierpień, międzynarodowy festiwal muzyki klasycznej, Kasyno w Sinaia

KONTAKT

www.pmtgv.ro
www.cjarges.ro

„U podnóża Bucegi, u stóp najwyższych i najpiękniejszych szczytów, leży Dolina Prahova, najludniejsza i najbogatsza dolina w kraju”.

Alexandru Vlahuță
pisarz rumuński

Wołoszczyzna rzuca Ci wyzwanie: drogi wspinaczkowy i szlaki wędrówek prowadzą na najwyższe szczyty górskie Transylwanii.

SLĂNIC PRAHOVA

W katedrze z soli

Slănic Prahova jest obecnie największym ośrodkiem górnictwa solnego w kraju. To uzdrowisko klimatyczne położone jest na pokładach soli o głębokości 600 m. Bardzo spektakularna jest kopalnia soli Unirea, obecnie muzeum. Po 200 metrowym zjeździe windą – potocznie zwaną windą klatkową – zwiedza się 14 galerii położonych na dwóch poziomach, prawdziwe katedry z soli specjalnymi miejscami wypoczynku urządzone i przeznaczone dla osób z problemami układu oddechowego, a także. Inne atrakcje to Grota i Jezioro Oblubienicy. To ostatnie powstało na skutek zawalenia się stropu kopalni. Legenda mówi, że utopiła się tutaj panna młoda, która została porzucona w noc poślubną.

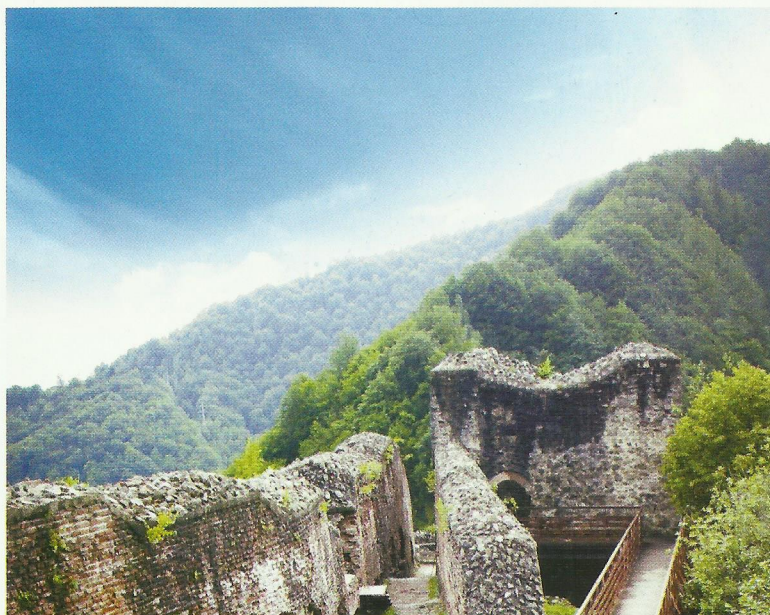
SALINA UNIREA, SLĂNIC PRAHOVA
www.primariaslanic.ro/mina.htm

CURTEA DE ARGEȘ

Legendarny klasztor

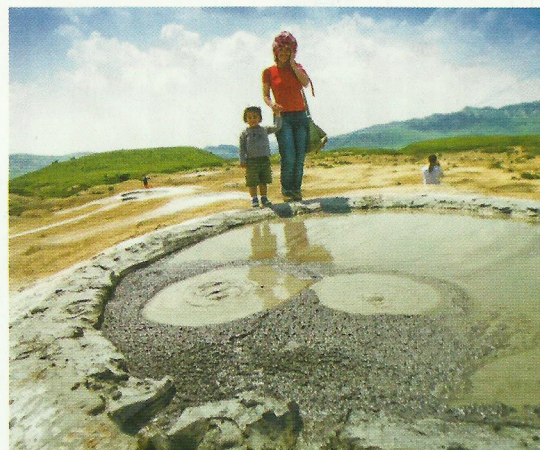
W mieście znajduje się dawna siedziba królewska, w której znajduje się klasztor, gdzie pochowano kilkunastu wojewodów górskich i wszystkich królów Rumunii. Pomnik, wzniesiony w XVI wieku, jest częścią smutnej legendy, która głosi, że mistrz Manole zamurował on swoją ciężarną żonę w fundamencie budynku. Następnie on sam został uśmiercony przez fundatora monasteru, wojewodę Neagoe Basarab. Morał legendy mówi, że wszelka praca twórcza wymaga poświęceń.

ZAMEK W POIENARI

Gniazdo orłów

Pokonaj 1.480 schodów prowadzących do ruin cytadeli wzniesionej przez hospodara Vlada Tepesa (wiek XV), na stromej skale, 200 m powyżej wąwozów Argeș. Kiedy wejdiesz na szczyt, Twój wysiłek zostanie wynagrodzony niesamowitymi widokami. Legenda kronikarska mówi, że Vlad Palownik wzmocnił miasto, zmuszając do pracy zbuntowanych bojarów. Lokalny folklor nazwał ten strategiczny punkt oporu przeciwko Otomanom „orlim gniazdem starożytnych bohaterów”.

WULKANY BŁOTNE

Krajobraz księżycowy na Ziemi

Krajobraz księżycowy w Pâcelele Mari i Pâcelele Mici (woj. Buzau) jest unikalny w kraju i bardzo rzadko spotykany na świecie: miniaturowe kraterki w glinianym terenie, wydobywające się z nich gazy. Z ziemi wytryskają, w nieregularnych odstępach czasu, gejzery szarego i lepkiego błota. Błoto wyrzucane na powierzchnię schnie w kontakcie z powietrzem i tworzy stożkowate struktury przypominające kraterki wulkaniczne. Zimne błoto wypływa z dużych głębokości. Jeśli zbliżysz się do takiego wulkanu, usłyszysz dźwięk bąbelków wydobywających się z jego głębin. Wulkany błotne zajmują powierzchnię około 30 ha. Zaskoczy Cię nie tylko krajobraz tego obszaru, który podlega ochronie, ale i wyjątkowa roślinność, która przystosowała się do warunków tego księżycowego krajobrazu. Ta solna roślinność obejmuje rośliny przystosowane do tego klimatu i gleby, a także rośliny, która rośnie wyłącznie w południowej Syberii i Australii. Nie zdziwi się, jeśli napotkasz tu skorpiony i termity, taka fauna jest tu obecna ze względu na temperaturę, która przekracza normalną średnią roczną temperaturę Rumunii.

ZAMEK PELEȘ

Pierwsza siedziba królewska

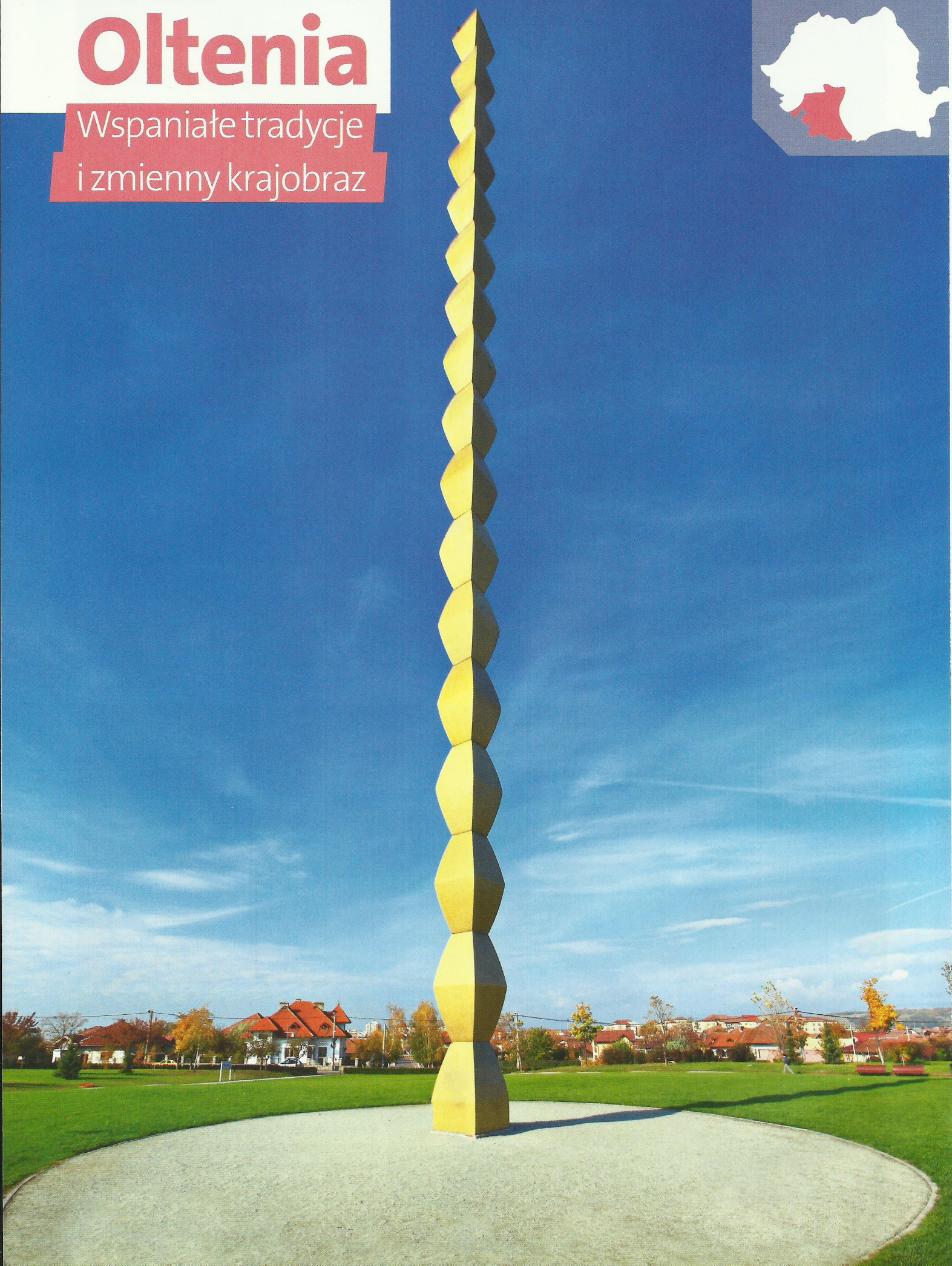
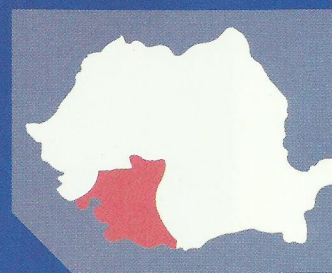
Cichy obszar Muzeum Narodowego Peleș obejmuje zamki Peleș oraz Peleșor, strażnicę i park należący do tych budynków. Znajduje się tam popularny górskim kurort Sinaia. Letnia rezydencja pierwszego króla Rumunii, Karola I (1883), Peleș, był pierwszym zelektryfikowanym zamkiem w Europie, wybudowanym w niemieckim stylu neorenesansowym.

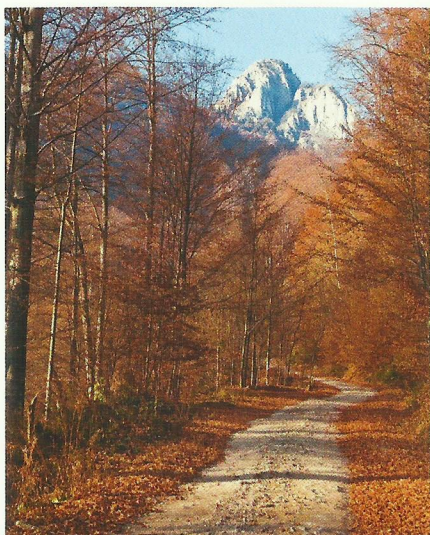
NARODOWE MUZEUM PELEȘ

<http://peles.ro>

Oltenia

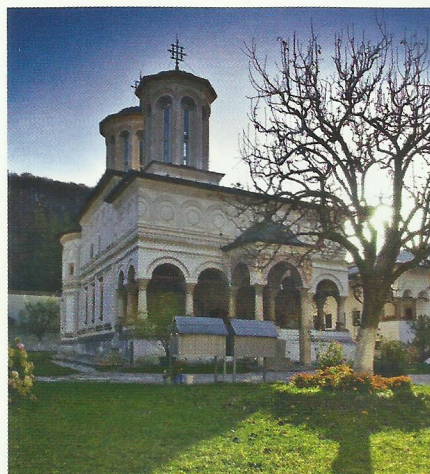
Wspaniałe tradycje
i zmienny krajobraz

Oltenia słynie nie tylko z naturalnego piękna i tradycji, ale również ze swoich ambitnych, mądrych i dowcipnych mieszkańców. To naprawdę tajemnicza okolica, której nie da się zrozumieć i poznać na pierwszy rzut oka.

Ten region kryje wiele niespodzianek. Oltenia to region, którego nazwa pochodzi od pierwotnej nazwy rzeki Alutus, dziś Olt. W Valea Oltului (Wąwóz Oltu) zobaczysz ślady pozostawione przez Geto-Daków, dawnych mieszkańców tych ziem, a także łańcuch rzymskich fortyfikacji, które są świadkiem długiej historii tej okolicy. Na terenie tego regionu znajduje się wiele klasztorów i pustelni, gdzie można poczuć głęboką i spokojny powiew średniowiecza: Cozia (XIV wiek), Tismana (XIV w.), Horezu (XVII w.), Polovragi (XVII w.). Te święte miejsca służyły nie tylko jako miejsce modlitwy, ale były także szkołami i ośrodkami kultury i miejscami schronienia przed najeźdźcami i decyzji politycznych.

Z biegiem czasu, oszałamiający krajobraz i styl architektoniczny klasztorów, sprawiły, że stały się one celem pielgrzymek nie tylko dla wiernych, ale i tych, którzy chcą podziwiać piękno natury.

Oltenia szczyci się szczególnie swoimi mieszkańcami. I naprawdę jest się czym chwalić! Oltenia była ojczyzną Mihai Viteazul (Michała Walecznego), pierwszego rumuńskiego (1600). Ten wojewoda był banem rumuńskiej i dowódcą całej armii Oltenii, co zapoczątkowało jego drogę do jego panowania. Innym jej synem był Constantin Brâncoveanu, oświecony władca, którego nazwisko nosi epoka i styl architektoniczny (XVIII w.), a który został ścięty za wiarę przez Turków, wraz z jego czterema synami. Pochodził stamtąd także Petrache Poenaru, który jest wynalazcą pióra wiecznego, jak również Nicolae Titulescu – Prezes Walnego Zgromadzenia Ligi Narodów lub Constantin Brâncuși, jeden z największych rzeźbiarzy współczesnych.

Ten rumuński artysta czerpał natchnienie artystyczne z północnej Oltenii, regionu o dużej różnorodności etno-folklorystycznej. Kraina jest najeżona basztami, warownymi dworami bojarów olteńskich broniących się przed licznymi grabieżczymi nawałnicami tureckimi, najazdami tureckimi prowadzonymi przez Dunaj. W północnej Oltenii, gospodarka wiejska nadal opierała się na tradycyjnym rzemiośle.

W Horezu ponad 100 ludowych rzemieślników zajmuje się garncarstwem, które stało się słynne dzięki jego konstrukcji, stylistyce, kolorom, i symbolom. To stąd pochodzi znany wszędzie wzór cocoșul de Hurez. To tu, w Oltenii, w Ponoare, znajduje się Most Boga. Jest to ogromna kopuła powstała na skutek karstyfikacji i zawalenia się jaskini. Pola karstyczne są jednym z bogactw Oltenii i występują w około 2.000 zidentyfikowanych formach.

CZY WIESZ, ŻE?

Baszty i warowne domy bojarów z Oltenii, są uważane przez niektórych badaczy za pochodzące z Afganistanu lub Iranu. Ten typ konstrukcji znajduje się na całym obszarze Bałkanów, ale także we Włoszech, Francji i Hiszpanii.

TRZY PROPOZYCJE

❖ **Jaskinia Topolnița.** Urok tej jaskini jest tak trudny do określenia, jak poziom ryzyka towarzyszącego pokonaniu ponad 11 km jaskini zbadanych do tej pory. Jej elementami są cyklopiczne skały i duże jeziora, które można pokonać tylko łodzią, przyciągają tak samo jak lasy stalagmitów.

❖ **Klasztor Horezu.** Najlepszy kompleks architektury Brâncoveanu w kraju, wpisany na Listę Dziedzictwa Światowego UNESCO.

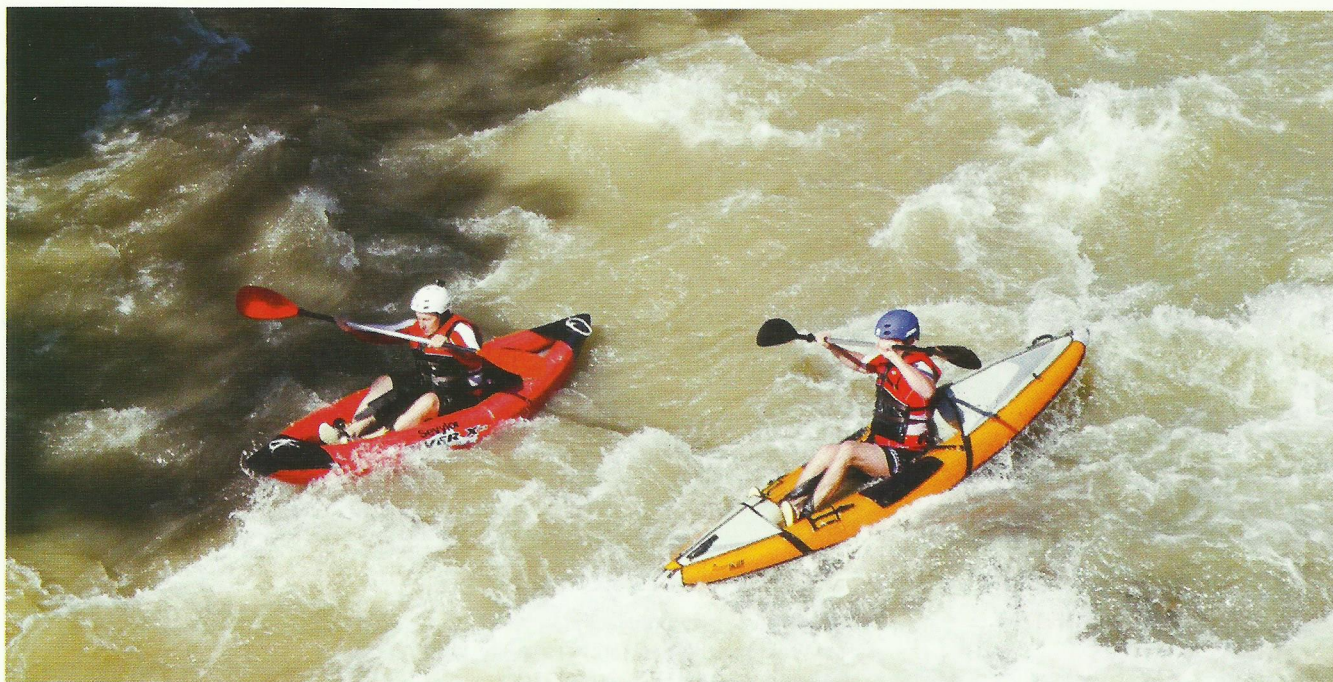
❖ **Kiełbaski olteńskie i zaibăr.** Skosztuj pysznych kiełbasek wołowych i wieprzowych, a następnie ugaś pragnienie zaiberem, jak nazwali Olteni francuską hybrydową winorośl, która przyjęła się w ich winnicach i obecnie nosi nazwisko jej twórcy, Siebel.

AGENDA

- ❖ **Święto bzu.** Maj, święto rolnicze, w lesie dzikiego bzu, osada Ponoare
- ❖ **Cocoșul de Hurez** (Kogut Hurezu) Czerwiec, targi garncarzy z całego kraju, popas Stejarii-Horezu
- ❖ **Călușul românesc** (Wędzido rumuńskie). Sierpień, festiwal poświęcony słynnemu tańcowi ludowemu wpisanego na Listę Dziedzictwa Światowego UNESCO, Slatina

KONTAKT

www.orasul-horezu.ro

Wąwóz Jiu jest jednym z najbardziej popularnych tras raftingu w Rumunii

CESARSKA WODA MINERALNA

Călimănești-Căciulata

Perła kurortów w Wąwozie Olty powstała w pobliżu najstarszego i najważniejszego zabytku średniowiecznego Oltenii, Monastynu Cozia. Wodą mineralną z Călimănești-Căciulata leczyło się wiele koronowanych głów, od założyciela Cozii, władcy Mircea cel Bătrân (Mircea Stary) po sławnych kuracjuszy, takich jak cesarz Austro-Węgier, Franciszek Józef i Napoleon III, któremu woda była dostarczana dyliżansem do Paryża. Inne znane kurorty Oltenii to: Olănești, Govora Voineasa.

CĂLIMĂNEȘTI

www.primariacalimanesti.ro

DZIEWICZY EKOSYSTEM

Buila-Vânturărița

Na stosunkowo niewielkiej powierzchni na ponad 4000 ha, jest położony jeden z najbardziej dziewiczych parków narodowych w Rumunii z prawie dziewiczym ekosystemem górskim. Park jest zdominowany przez grzbiet wapienny utworzony przez dwa grzbiecie, które nadają mu nazwę, Buila (1885) i Vânturărița Mare (Wielka Vânturărița). Źródła krasowe, wąwozy ze ścianami o wysokości 300 metrów oddalonymi do siebie o dwa metry, ponad 100 jaskiń lub Muzeum Trovanților położone u podnóża gór, dziwne formy osadów konkrecyjnych, są składnikami uroczych krajobrazów. Jest to świetne miejsce do uprawiania alpinizmu i wspinaczki. Dodatkową atrakcją są dwa kościoły zbudowane w Peștera Liliecilor (Jaskini Nietoperzy), Klasztor i pustelnie znajdujące się w okolicy.

PARK NARODOWY BUILA-VÂNTURĂRIȚA

www.buila.ro

SZTUKA NIESKOŃCZONOŚCI
Kompleks Brâncuși

Główną atrakcją miasta Târgu Jiu jest Narodowy Kompleks Kultury Constantin Brâncuși. Imponujące prace światowej sławy rzeźbiarza rumuńskiego, ucznia francuskiego rzeźbiarza Auguste Rodin, są jedynymi pracami artysty stojącymi na wolnym powietrzu. Rzeźby położone są na osi, która biegnie przez miasto, a która liczy ponad 1,7 km. Najbardziej znanymi są: Masa Tăcerii (Stół Milczenia) (w Ogrodzie Publicznym), zwana także „Stółem Daków” wykonany z kamienia, Poarta Sărutului (Brama Pocałunku) (w Ogrodzie Publicznym), podobna do łuku triumfalnego; Coloana Infinitului (Niekończąca się kolejka) (ul. Eroilor), ogromny pomnik składający się z 16 miesięcznych części, przypominających drewniane filary ganków w górskich chatkach wiejskich. Brâncuși poświęcił te prace bohaterom zmarłym w Pierwszej Wojnie Światowej.

NARODOWY KOMPLEKS KULTURY

CONSTANTIN BRÂNCUȘI

www.centrulbrancusi.ro

www.targuiiu.ro

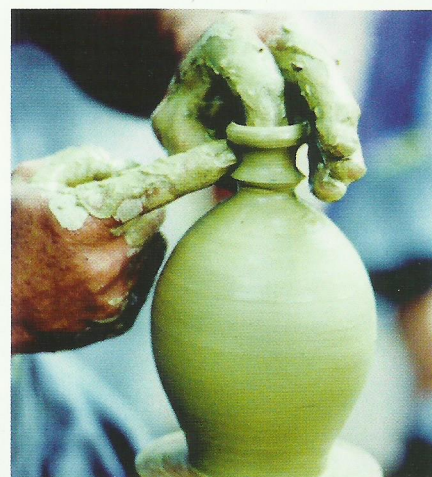

„Chciałbym, aby moje prace stały w parkach i ogrodach publicznych, aby nikt nie wiedział, czym one są i kto je wykonał, ale by wszyscy odczuwali, że są częścią duszy natury”.

Constantin Brâncuși
rzeźbiarz, Rumunia

Budynek Prefektury Dolj, Craiova

110 km od Craiovei znajduje się najsłynniejsza osada rzemieślników garncarzy – Horezu. Zwiedzając miasto, można podziwiać technikę wyrobu garnków oraz technikę wypalania ceramiki tradycyjnych naczyń.

W SIEDZIBIE PIENIĄDZA
Stolica wszystkich oltenilor

Craiova zwana jest też Bănie, czyli miasto pieniądza, a nazwa to została mu nadana przez średniowiecznych feudałów Oltenii, części księstwa Krainy Rumuńskiej. Tu urodził się genialny wynalazca teorii wibracji dźwięku, Gogu Constantinescu. W tym prężnym ośrodku naukowym pobierał nauki sławny rzeźbiarz Constantin Brâncuși. Siedem prac Brancusa znajduje się w Muzeum Sztuki Craiova. Samo muzeum znajduje się w szczególnym budynku, pałacu Jeana Mihaila, gmachu zbudowanym przez francuskiego architekta Alfreda Julesa, Paula Gottereau, tego samego, który zaprojektował Pałac CEC w Bukareszcie.

CRAIOVA

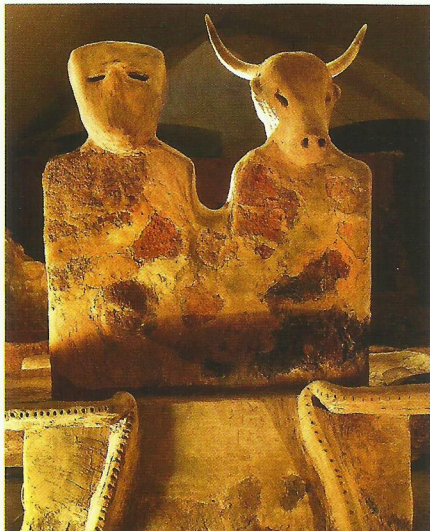
www.primariacraiova.ro

www.aeroportcraiova.ro

Banat

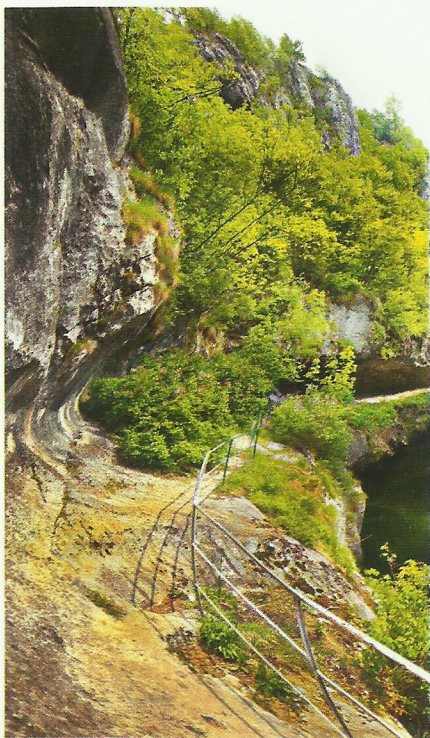
narody mówiące językiem dobrobytu

Region Rumunii najbardziej wysunięty na zachód jest dumny ze swojej wyższości, oddycha powietrzem zachodu i kultuwyje zróżnicowane tradycje zgodnie z jego wieloetnicznym i wielowyznaniowym charakterem.

Historia tego regionu spowodowała, że na niewielkim obszarze obdarzonym łagodną przyrodą i położeniem terenu przynoszącym dobrobyt, osiedliło się wiele narodów i plemion. Być może, że tak bogata i żywna natura jest sekretem, za którym znajduje się pokojowe współistnienie

różnych narodów przez setki lat tych. Samoocena i jedność są podstawowymi cechami Banatu, pracowici ludzie, którzy chwalą się tym, że są pierwsi we wszystkich dziedzinach. Ten stereotyp lokalnego patriotyzmu obejmuje zarówno historię jak i teraźniejszość mieszkańców Banatu. Rewolucja z 1989 roku rozpoczęła się w Timisoarze, flagowym mieście regionu, które stało się pierwszym miastem wolnym od komunizmu. Ale Timișoara była także pierwszym miastem w Europie z ulicami oświetlonymi elektrycznie (1884), korzysta także z jednego z najstarszych publicznych systemów doprowadzania wody pitnej na terytorium Rumunii (1732) i pierwszej sieci tramwajowej w Rumunii (1899).

W samych superlatywach możemy mówić o przyrodzie Banatu: wąwóz Dunaju jest największym poprzecznym wąwozem w Karpatach a przez Jaskinię Buhui przepływa długa podziemna rzeka (3220 m). Poza tym, Banat zaprasza Cię do zwiedzania parków i naturalnych rezerwatów przyrody, takich jak Porțile de Fier, Nerei-Beușnița, Domogled-Valea Cernei lub Semenice-Cheile Carașului lub wejścia do Peștera Albastră (Niebieska Jaskinia) w Pietroasa. Piękna dolina Cerna, Banat zachęci Cię do wypoczynku lub do udziału w kuracji znanej od tysiąca lat w słynnym kurorcie Băile Herculane. A jeśli jesteś człowiekiem aktywnym, udaj się na przejażdżkę rowerową przez Góry Semenice, gdzie zabraknie Ci tchu, ale nie z powodu wysiłku, lecz ze względu na spokojne i łagodne piękno gór, setki kolorów, i niebu bardziej niebieskiemu niż zwykle. Wszystko tutaj wydaje się być tak spokojne i harmonijne jak na początku świata.

Atrakcje Banatu nie byłyby tak barwne bez jego mieszkańców. Mieszkańcy Banatu są dumni z ich wieloetniczności – są nimi Rumuni, Węgrzy, Niemcy i Serbowie, którzy żyją w zgodzie od wieków. I dziś, Banat nadal żyje w pokoju i harmonijnie rozwija się.

CZY WIESZ, ŻE?

Johnny Weissmuller, pięciokrotny mistrz olimpijski w pływaniu i sławny odtwórca roli Tarzana, człowieka dżungli był szwabem (etnicznym Niemcem), urodzonym w Timișoara.

TRZY PROPOZYCJE

❖ **Cheile Nerei.** Podjmij wyzwanie przygody i spróbuj raftingu w tym wspaniałym wąwozie oraz zobacz jezioro Ochiul Beului, którego wody nie zamarzają zimą, przyciągając wędrowne ptaki.

❖ **Clisura Dunării.** Spaceruj w najbardziej malowniczej części wąwozu Dunaju między Dubova i Eșelnița. Zobaczysz jak wody rzeki mieszają się w Kottach z powodu bliskości wysokich brzegów rzeki i dużej głębokości jej koryta.

❖ **Roșu de Miniș.** Delektuj się tym wspaniałym czerwonym winem z winnic Podgoria Miniș, nazwanym „królem win” 150 lat temu w Londynie.

AGENDA

❖ Crăciunul sârbesc

(Serbskie Boże Narodzenie)
7 stycznia, Boże Narodzenie w starym rycie prawosławnym.
Timișoara

❖ Târgul Sărutului (Kiermasz Pocałunku)

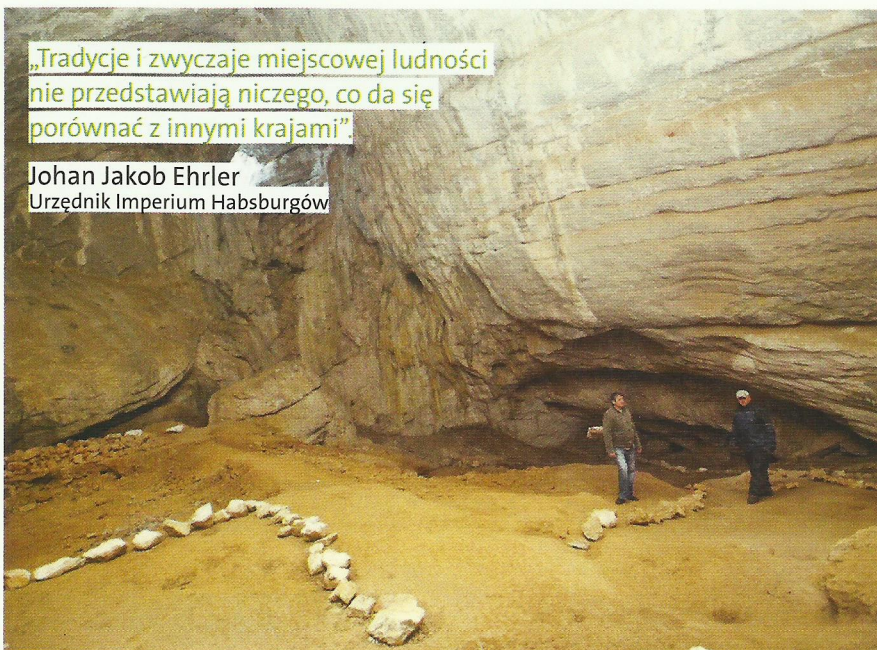
Luży święto młodych oblubienic, osada Hălmagiu

❖ Iorgovanul

Mai, festiwal folklorystyczny, Sântana-Arad

KONTAKT

www.timisoara-info.ro

„Tradycje i zwyczaje miejscowej ludności nie przedstawiają niczego, co da się porównać z innymi krajami”.

Johan Jakob Ehrler
Urzędnik Imperium Habsburgów

JASKINIA WETERANÓW

W poszukiwaniu skarbów

Jaskinia Weteranów w Rezerwacie Cazanelor, oddalona 25 kilometrów od Orșova, jest atrakcją turystyczną, do której można dostać się tylko łodzią. Jaskinia Weteranów była pierwszą naukowo badaną jaskinią na świecie (1692). Znalaziono tutaj skamieniałości niedźwiedzia, hieny jaskiniowej i fragmenty starożytnych naczyń ceramicznych datowanych na kilka tysięcy lat. Jaskinia, będąca sanktuarium dackiego boga Zalmoksis, została przebudowana w czasach rzymskich na wojskowy punkt kontrolny żeglugi dunajskiej. Książę Federico Veterani, oficer austriacki włoskiego pochodzenia opisał i ufortyfikował jaskinię, gdzie w 1692 roku zostały odparte wojska otomańskie, które próbowały przekroczyć Dunaj. Od tego czasu datuje się krążącą legendę o poszukiwaczach skarbów, którzy zasłyszeli, że został tu ukryty tajemniczy skarb cesarzowej Marii Teresji.

Jaskinia Weteranów znajdująca się w okolicy Cazanelor Dunării

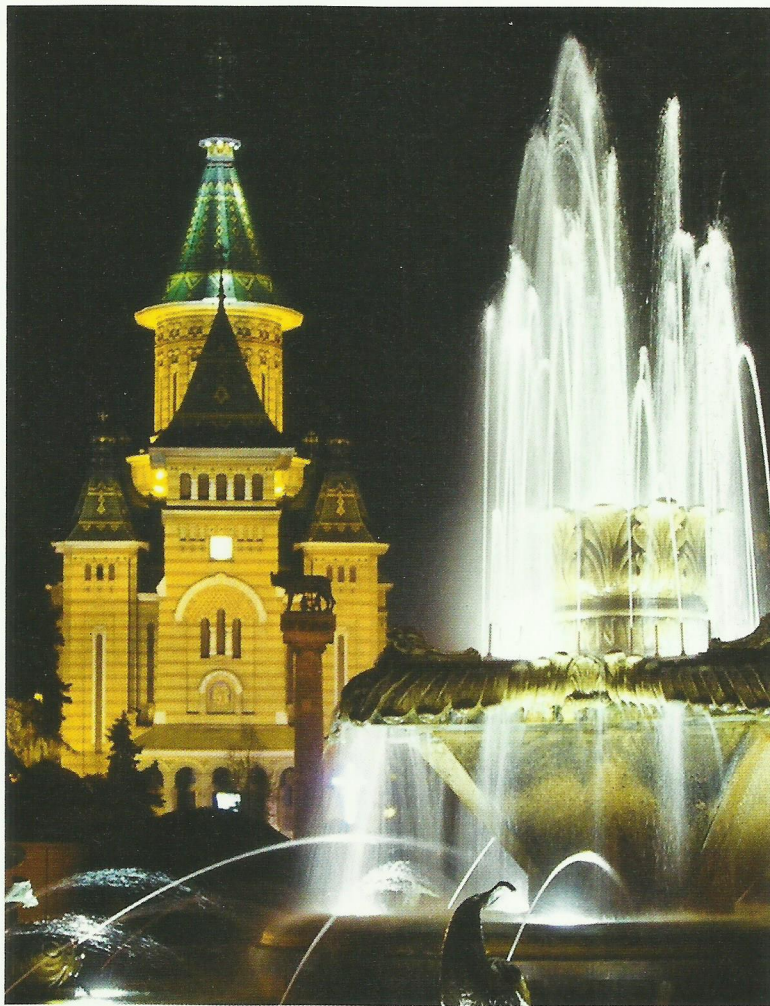
Kanion Nera o długości 22 km umożliwia długie spływy raftingowe

PSZCZELARSTWO

Banatul jest jak miód

Mieszkańcy Banatu korzystają od tysięcy lat z ciężkiej pracy pszczół. Grecki historyk Herodot jako pierwszy wspomina o istnieniu pszczelarstwa na terytorium Dacji. Banatenci zawsze cenili sobie dar pszczół, dzięki jego słodocy, a także zdrowotnemu działaniu wosku i innych pszczelich produktów. I dziś, małe owady korzystające z łagodnego klimatu, rozległych łąk i nietkniętej przez cywilizację i zanieczyszczenia przyrody, pszczoły, są bogactwem Banatu.

Semenic Prawosławna Katedra Metropolitalna Banatu w Timișoara
Timișoara jest pierwszym miastem męczeńskim, gdzie wybuchła Rewolucja Rumuńska w 1989 roku. Timișoara cieszy się doskonałą opinią wśród zwiedzających. Architektura wiedeńska w stylu barokowym Timișoara nadała jej przydomek Małego Wiednia.

UZDROWISKO HERKULESA

Dwa tysiące lat zdrowia

Băile Herculane jest idealnym uzdrowiskiem termalnym: łączy kurację dla ciała z leczeniem wielu schorzeń i uzdrawianiem duszy. Istnieje od dwóch tysięcy lat, od kiedy rzymianie zbudowali podwaliny uzdrowiska, nazywając je imieniem półboga Herkulesa. Do tego dochodzi dodatkowa nagroda w postaci pięknego pejzażu koryta rzeki Cerna.

BĂILE HERCULANE

www.baileherculane.ro

NA GÓRSKICH SZLAKACH

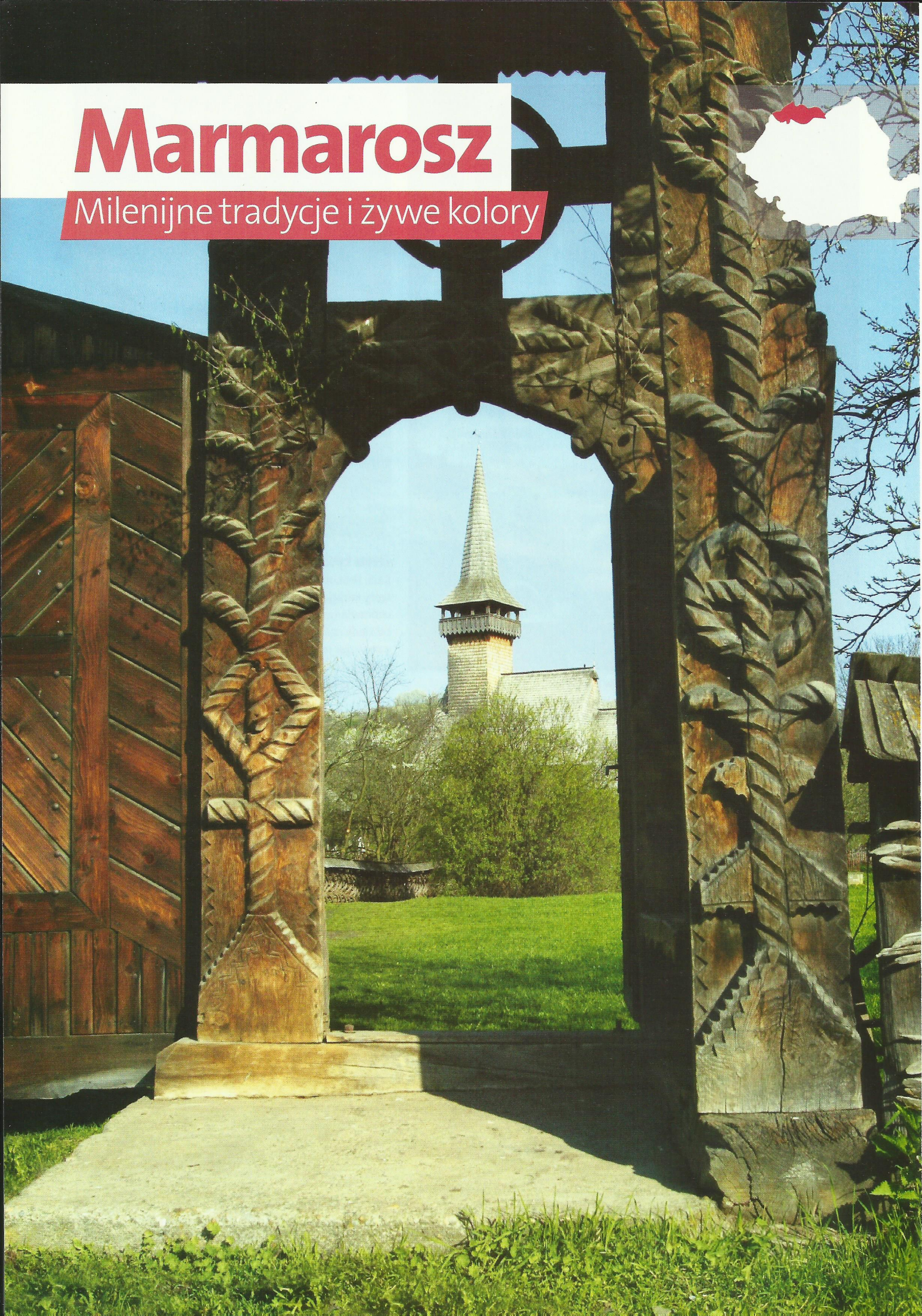
Na szczyty Semenicolui

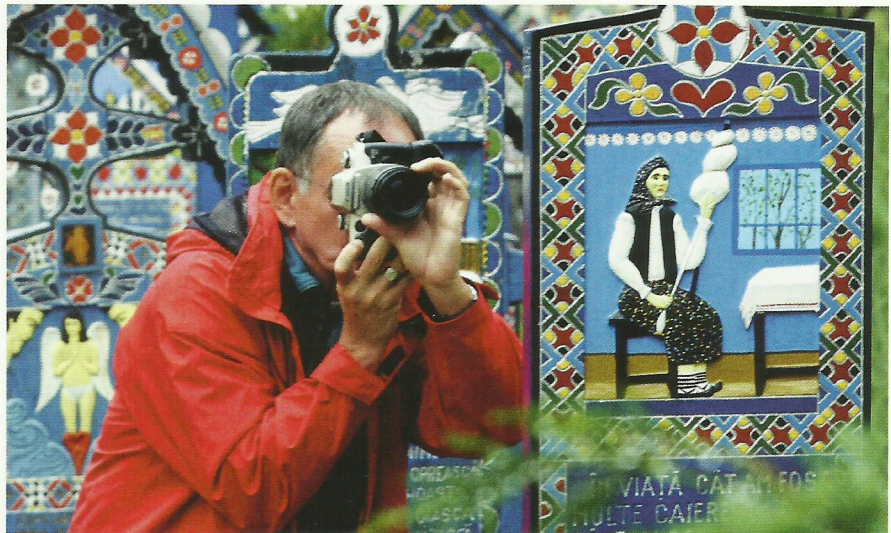
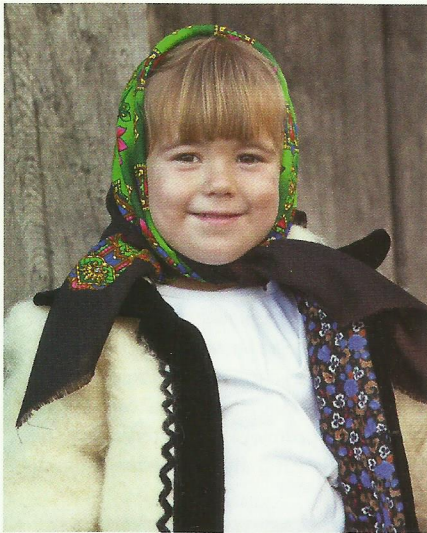
Najwyższy punkt w Górach Banatu to szczyt Piatra Goznei (1445 m), który znajduje się w Semenice. Góry Semenice cieszą Twój wzrok szerokimi półkami na szczytach i głębokimi dolinami na brzegach. Ponadto, w dolinach Bârzava, Nera i Timiș znajdują się najstarsze stałe osady leżące na takiej wysokości, malownicze wioski z gościnnymi mieszkańcami.

Marmarosz

Milenijne tradycje i żywe kolory

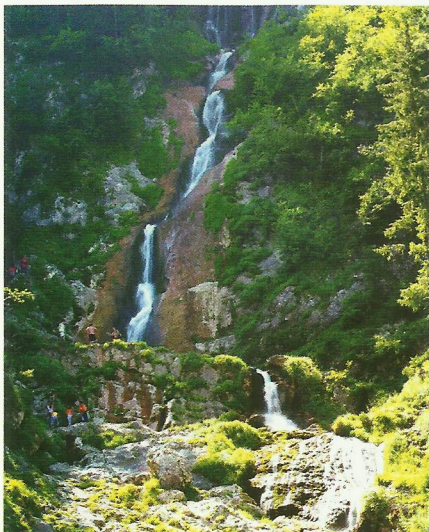

Rzadko można znaleźć w Europie miejsce, gdzie tradycje milenijne są przestrzegane tak, jak w północno-zachodniej Rumunii, gdzie ubiór i lokalny świat pozostały bez zmian.

Dla mieszkańców wsi historycznego regionu Marmarosz czas stanął w miejscu. Ludzie nadal ubierają się tak jak ich przodkowie dwa tysiące lat temu. W wioskach z Valea Izei, Marei lub Tisei, mężczyźni noszą portki, sukmana, cuchę i kierzce, a kobiety spódnice.

Nawet, jeśli mieszkańcy Marmarosza nie zrezygnowali z dawnych obyczajów, nie oznacza to, że zwiedzający, który tam przebywa, nie zostanie odpowiednio przyjęty i nie zazna wszelkiej gościnności marmaroszańskich oraz komfortu cywilizacji. Ruszaj więc bez obawy do krainy, gdzie można podziwiać stroje ludowe, słynne długie koszule ze schowkiem i falbanami, dawne instalacje, takie jak wirówki wykorzystywane do prania grubych tkanin lub święta

duszpasterskie, które są częścią tego dziełowego świata.

Pępkiem tego świata jest nadzwyczajna cywilizacja drewna, która rozwinęła się na skutek zakazu: węgierska szlachta katolicka zakazała prawosławnym Rumunom w XIII wieku budowania cerkwi z kamienia. W taki sposób narodził się w rękach miejscowych rzemieślników, marmaroszański styl gotycki, odzwierciedlony w malowanych cerkwiach i monumentalnych bramach, starannie wyrzeźbionych z określonymi symbolami – słońcem, drzewem życia, pasem.

Ośiem słynnych cerkwi z dębowego lub jodłowego drewna z wieżyczkami, które chcą dotknąć nieba, jest wpisanych na Listę Dziedzictwa Światowego UNESCO. Leżą na trasach turystycznych, a ich nazwy to Bârsana, Budești, Desești, Ieud, Plopiș, Poienile Izei, Rogoz i Șurdești. Zazwyczaj położone są na najwyższym miejscu we wsi, większość z tych blisko 100 cerkwi pochodzi z XVIII wieku. Cerkiew z Bârsana, prawdziwy klejnot architektoniczny, jest syntezą wszystkich innych budowli marmaroszańskich: dwupoziomowy dach kryty gontem i dzwonnica, którą wieńczy strzelista wieża. Ponadto do 1997 roku, kiedy została zakończona budowa Klasztoru Săpânța-Peri, Barsanę uznawano za najwyższy drewniany budynek w Europie (wieża mierzy 57 m).

Region Marmarosz, choć nie tak rozległy, gromadzi wiele atrakcji Rumunii: w jaskini (Șomcuta Mare) możesz zwiedzić jedną z najmlodszych formacji krasowych w kraju, a w pobliżu Baia Mare można przejść przez największy w kraju las kasztanowy, którego owoce są jadalne (270 ha) i najbardziej wysunięty na północ taki las w Europie. A ponad wszystkim króluje jedyny w świecie Wesoły Cmentarz w Săpânța, miejsce wiecznego spoczynku, gdzie kolorowe drewniane krzyże z ironizowanymi wizerunkami zmarłych i śmieszne poetyczne epitafia nawiązują do obyczajów przodków Daków, którzy wyzywali śmierć, żywiąc w inne życie.

CZY WIESZ, ŻE?

Marmaroszańskie drewniane bramy były budowane już w czasach feudalnych i składały się generalnie z trzech filarów oraz górnej belki, a także dachu pokrytego gontem. Filary są rzeźbione charakterystycznymi symbolami takimi jak: lina, drzewo życia, promienie słońca, wąż, jodła, ząb wilka. Odgrywają duchową rolę strażników gospodarstwa.

TRZY PROPOZYCJE

❖ **Bramy z Vadu Izei.** W tej osadzie mówi się, że znajdują się tutaj najpiękniejsze rzeźbione drewniane bramy w Marmaroszu.

❖ **Horincă.** Napij się owocowej rakii marmaroszańskiej (ze śliwek), podwójnie destylowanej, bardzo aromatycznej, ale i, uwaga, bardzo mocnej.

❖ **Creasta Cocoșului.** W tym naturalnym rezerwacie przyrody w Górach Gutâi odkryjesz bardzo dziwną formę krajobrazu, część starego krateru wulkanicznego. Jeśli dotrzesz na szczyt (1.428 m), będziesz mógł cieszyć się wspaniałym widokiem.

AGENDA

- ❖ **Tânjaua.** Kwiecień, święto agrarne, Hoteni-Ocna Șugatag;
- ❖ **Święto owiec.** Pierwsza niedziela maja, święto owiec nazywane również Ruptul Sterpelor, we wszystkich wsiach Marmarosza;
- ❖ **Targi Cebuli.** Wrzesień, święta i festiwal folklorystyczny, Asuaju de Sus.

KONTAKT

www.romaniatourism.com
www.visitmaramures.ro
www.baia marecity.ro

ZDROWIE I SPORT

Marmarosz leczniczy

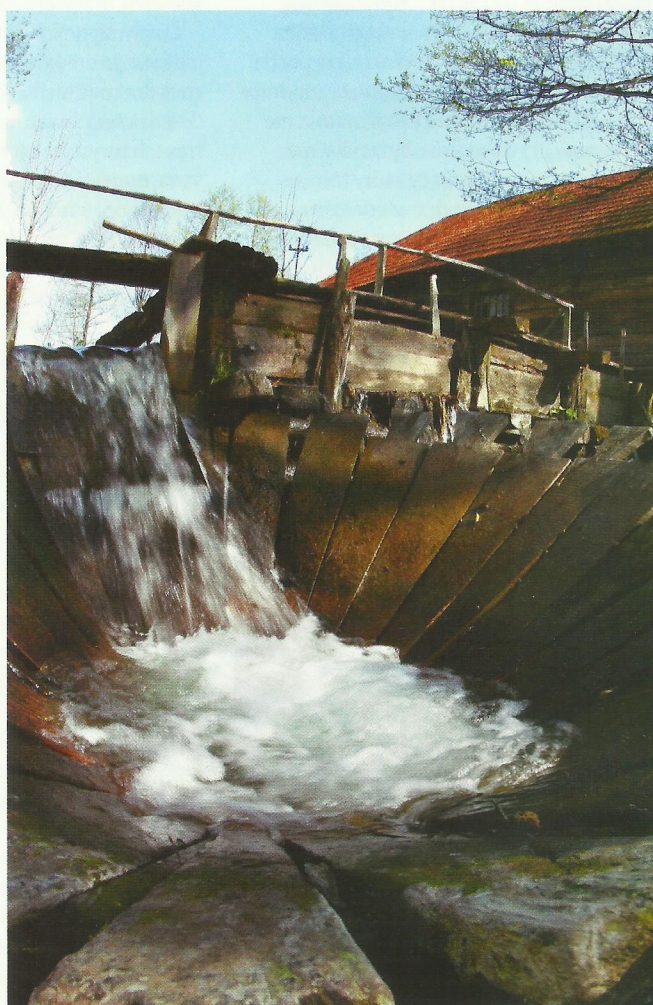
Kurort Borșa korzysta ze swojego położenia oraz łagodnego klimatu, oferując turystom mocno ozonowane powietrze wolne od alergenów. Z Borșy, możesz wyruszyć do rezerwatu Pietrosu Rodna, gdzie znajduje się też Cascada Cailor (Wodospad Koni), najwyższy w kraju. W Borșy możesz utrzymać sprawność fizyczną w szczytowej formie, uprawiając sporty zimowe: istnieje tutaj kolejka linowa, trzy zjazdowe trasy narciarskie i naturalna skocznia olimpijska, unikalna w Europie. Narciarstwo jest także uprawiane w uzdrowisku klimatycznym Izvoarele i w okolicach chaty turystycznej Mogoșă (Baia Sprie).

RYTUAL PŁODNOŚCI

Polewacz z Șurdești

Każdego roku w drugi dzień Wielkanocy wieś Șurdești obchodzi święto Polewacza, czyli pierwszego żonatego mężczyzny, który wychodzi zaorać pole. Cała wioska gromadzi się przed cerkwią, aby dowiedzieć się, kto jest najbardziej pracowitym gospodarzem, ale też, kto nie przestrzega Postu Wielkanocnego. Po zakończeniu uroczystej ceremonii zachowanej od czasów starożytnych, wybrany Polewacz jest prowadzony do rzeki i skrapiany wodą, w celu otrzymania błogosławieństwa dla społeczności wiejskiej. Po wypełnieniu tego rytuału oczyszczenia i płodności, mieszkańcy wsi wyrażają swoją radość tańcami ludowymi. Spektakl Polewacza jest związany z faktem, że cerkiew z Șurdești, zbudowana w 1724 roku, jest jedną z najwyższych budowli drewnianych w Europie (wieża mierzy 54 m).

Wiry w których prana jest odzież we wsi Călinești

GÓRY RODNEI

Na Vârful Ineu (Szczyt Ineu)

Góry Rodna są najbardziej imponującymi w Karpatach Wschodnich, dzięki szczytom mierzącym powyżej 2.000 m. Najwyższym szczytem jest Pietrosul (2.303 m), a następnie Ineu (2.279 m) oraz Ineuț (2.222 m). Pietrosul stanowi część Narodowego Parku Gór Rodna, będącym Rezerwatem Biosfery od 1979 roku. Unikatowość flory i fauny, cyrki i jeziora polodowcowe, panorama gór Rodna i Marmaroszy, Văii Viseu oraz miejscowości Borșa i Moisei zachęcają do turystycznej przygody pieszej.

NARODOWY PARKU GÓR RODNA

www.parcrodna.ro

W VALEA IZEI (W DOLINIE IZEI)

Katedra Marmaroszu

Gmina Ieud, z Doliny Izei jest wartościowym centrum etnograficznym. Mieszkańcy wciąż noszą tradycyjne stroje, a kobiety piorą ubrania w rzece, w jej wirach wybielają płótno oraz wełniane chodniki starymi, tradycyjnymi metodami. Wieś Ieud posiada dwie drewniane cerkwie, które są zabytkami UNESCO. Ta z Vale, nazywana „Katedrą Marmaroszu”, zawiera cenny zbiór ikon malowanych na szkle.

CERKWIE Z IEUD

www.primariaieud.ro

Gmina Ieud, Cerkiew w Deal, woj. Marmarosz

„Kiedy myślę o Maramureș, o naszym folklorze i przypadkowym oraz często zbyt stronniczym sposobie w jakim zatrzymaliśmy coś z tego, co już przeminęło, mówię sobie, że to co my wiemy i podziwiamy, wraz z tyloma obcokrajowcami, przedstawia może tylko resztki i okruchy z bankietu bogów”.

Constantin Noica
Filozof, Rumunia

WIĘZIENIA KOMUNISTYCZNE

Miejsce Pamięci Sighet

W Sighetul Marmatiei, najdalej wysuniętym na północ mieście Rumunii, można zobaczyć więzienie, w którym po zakończeniu Drugiej Wojny Światowej komuniści likwidowali rumuńskie elity polityczne i intelektualne. Urządzone na podobieństwo muzeum, było więzienie polityczne przypomina, zwłaszcza Rumunom, o półwieczu represji i zafałszowanej przez reżim komunistyczny historii.

MIEJSCE PAMIĘCI OFIAR KOMUNIZMU I

RUCHU OPORU

www.memorialsighet.ro

MARMAROSZAŃKI ŚPIEWAK

100 chórów ludowych

Marmarosz również jest uroczy dlatego, że jego mieszkańcy są świetnymi śpiewakami, jest to potwierdzone przez fakt, że ruch chóralny ma tu tradycję liczącą ponad 200 lat. Dokumenty potwierdzają istnienie ponad 100 chórów ludowych, a pasję śpiewu czuć na każdym kroku. W gminie Satulung o powierzchni 10 kilometrów kwadratowych znajduje się 6 chórów. Arduşat to gmina słynąca z chóru ludowego, który jest nagradzany na konkursach krajowych i międzynarodowych. Chór dziecięcy z leud zachwycił swoimi kolędami w trasie koncertowej w grudniu 2011 roku Wielką Brytanię. Inne znane grupy chóralne pochodzą z Finteuşu Mare, „Glasul Chioarului” z Şomcuta Mare lub „Horitoarele” z Poştă.

MIASTO ŻŁOTA

Górnictwo i malarstwo

Miasto Baia Mare (pierwsze wzmianki na jego temat pochodzą z 1329 roku) jest znanym ośrodkiem górnictwa, zwłaszcza z obróbki złota i srebra. Średniowieczny urok tego miasta odczuwa się na Piaţa Libertăţii (Plac Wolności), dzięki Turnul lui Ştefan (Wieża Szczepana), datowanej na prawie sześć wieków i Casa Elisabeta (Domowi Elżbiety), wybudowanemu w (1446 r.) przez księcia Siedmiogrodu Iancu de Hunedoara, dla jego żony. Wizyta w starej szkole malarstwa zaprowadzi Cię do parku dębów, gdzie znajdują się drzewa tulipanowe, jedno z pierwszych roślin, które pojawiły się na Ziemi około 60 milionów lat temu. Jeżeli chodzi o malarstwo, to od 1896 roku, Baia Mare pozostaje jednym z głównych ośrodków sztuk pięknych, dzięki szkole założonej przez Simiona Corbul-Hollosy. Sztukę współczesną można podziwiać w pobliżu hotelu Mara: pomnik sztuki Arc Solar składa się z połączenia 76 elementów drewnianych. Zatrzymaj się w Muzeum Mineralogicznym, aby podziwiać wyjątkowe okazy minerałów.

BAIA MARE

www.baiamarecity.ro

www.baiamareairport.ro

Przejazd Mocănița

Jeśli wsiadłeś do Mocănița (nazwa kolejki wąskotorowej) w Vișeu de Sus, zdecydowałeś się na podróż kolejką wąskotorową, napędzaną przez lokomotywę parową, która pozwoli Ci zachwycić się zapierającym dech w piersiach krajobrazem. Linia kolejowa, wybudowana w latach 1930-1933, miała na celu ułatwienie pozyskiwania drewna. Pionierami szlaku w dolinie Vaserului, byli jednak osadnicy pochodzenia niemieckiego, którzy osiedlili się na tym obszarze od drugiej połowy XVIII wieku, byli osadnicy nazywani są do dziś „țipțeri” od nazwy Zips, terytorium skąd pochodzą. Byli oni pierwszymi, którzy dokonali wycinek w wielowiekowym lesie w dolinie Vaserului. Kolejka do dzisiaj przewozi drewno i turystów przez dolinę Valea Vaserului, pozostając jedynym środkiem lokomocji, który dojeżdża do tego górskiego obszaru powalającego swoim dzikim pięknem. Rzeka Vaser tworzy wąską dolinę, gdzie prawie nietknięte starożytne lasy przeplatają się ze stromymi klifami skał, polanami i źródłami wody mineralnej. Mocănița jedzie powoli, zatrzymując się na wielu przystankach dla pasażerów, stacjach zaopatrujących w paliwo i załadunku kłód. Pozwala nacieszyć pejzażem oraz świeżym powietrzem.

VIȘEU DE SUS

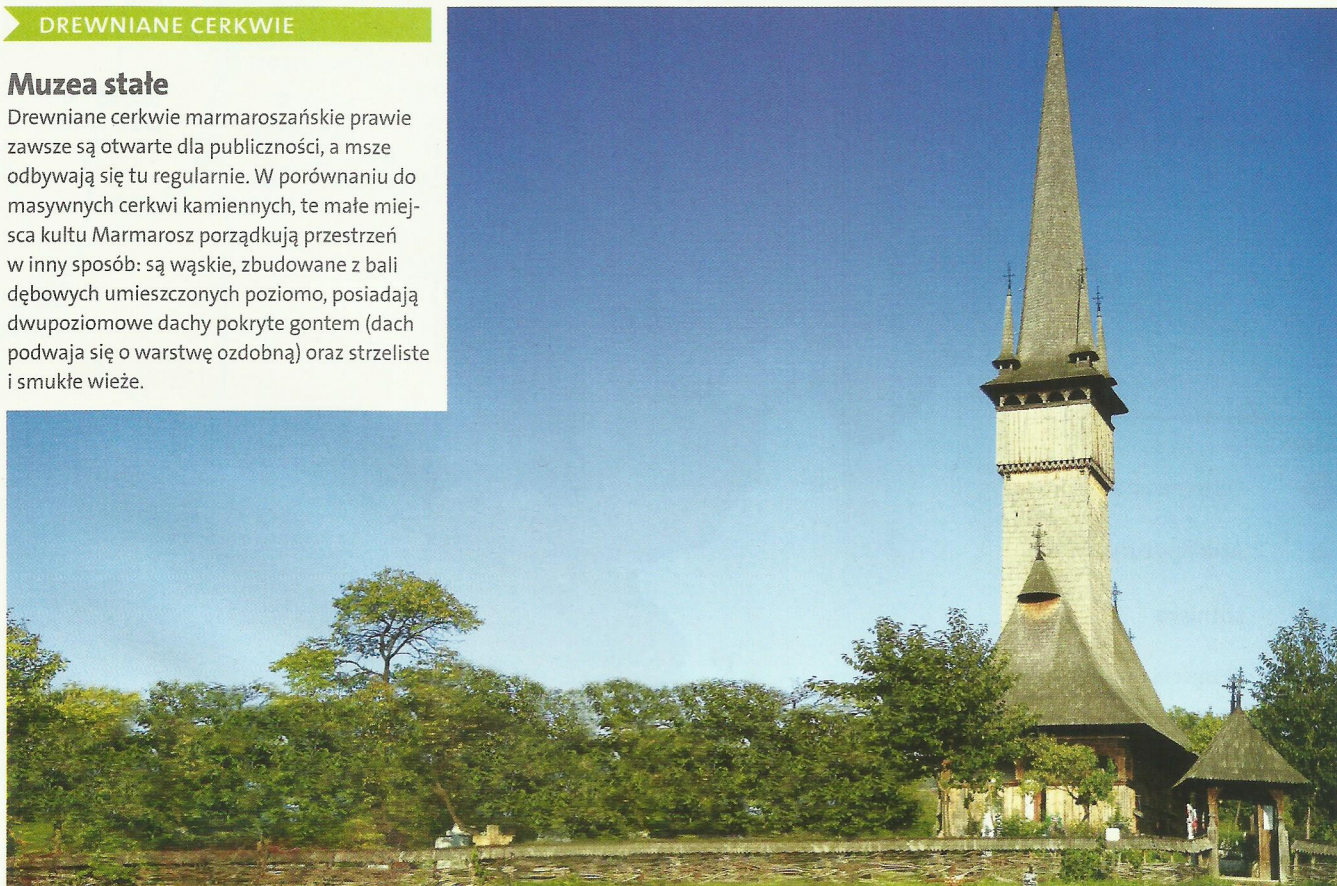
www.cffviseu.ro

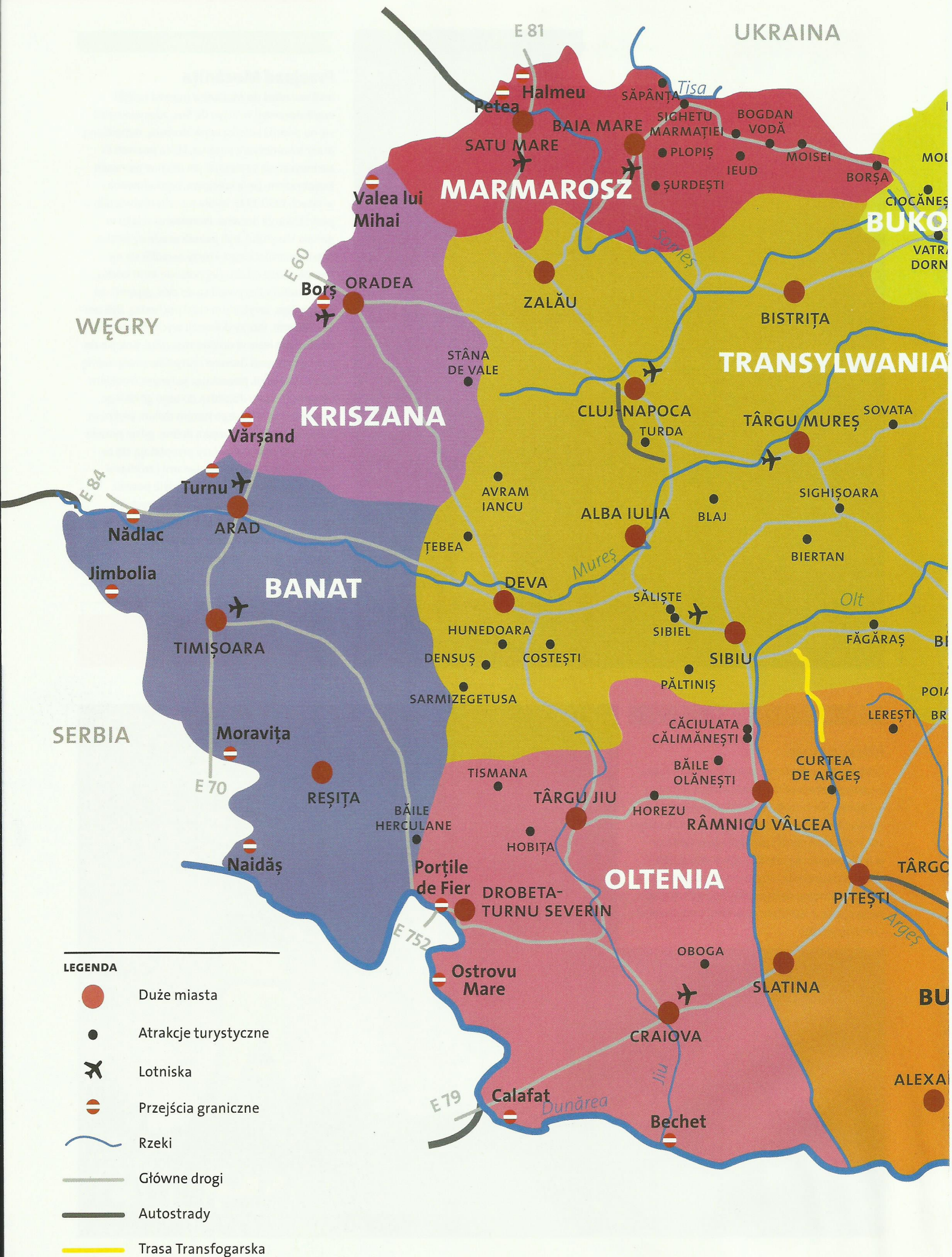

DREWNIANE CERKWIE

Muzea stałe

Drewniane cerkwie marmaroszańskie prawie zawsze są otwarte dla publiczności, a msze odbywają się tu regularnie. W porównaniu do masywnych cerkwi kamiennych, te małe miejsca kultu Marmarosz porządkują przestrzeń w inny sposób: są wąskie, zbudowane z bali dębowych umieszczonych poziomo, posiadają dwupoziomowe dachy pokryte gontem (dach podwaja się o warstwę ozdobną) oraz strzeliste i smukłe wieże.

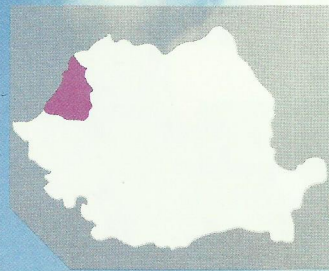
REGIONY HISTORYCZNE

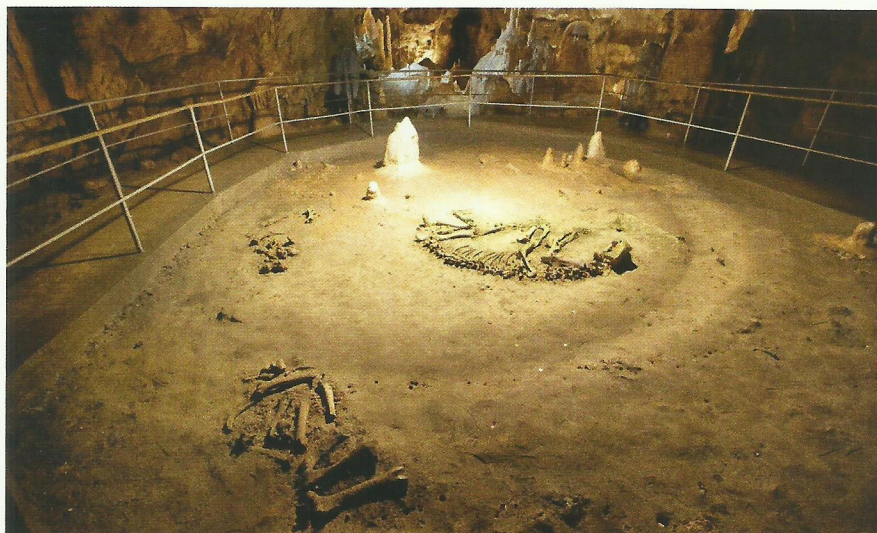
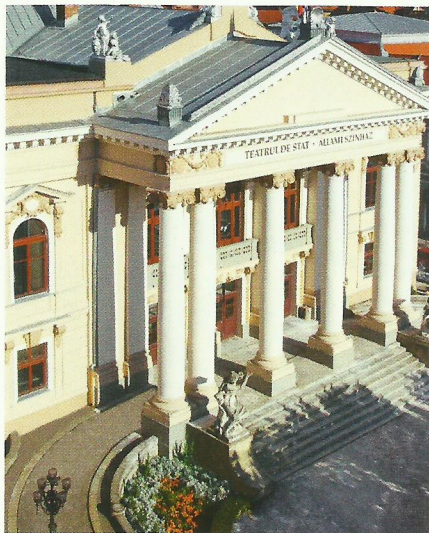
RUMUNII

Każdy region historyczny Rumunii zaskoczy Cię strojami, wyglądem domów, zmieniającym się w zależności od wierzeń i zwyczajów, tradycjami lokalnymi i różnorodną kuchnią. Niektóre obszary mają charakter wielokulturowy, co wzmacnia rozwój turystyki. Dziewięć regionów przedstawionych w broszurze są zaznaczone na mapie innymi kolorami: Wołoszczyzna, Oltenia, Banat, Marmarosz, Kryszana, Transylwania, Bukowina, Mołdawia, Dobrudża.

Kriszana

Region leżący pomiędzy
strumieniami

Kriszana jest regionem, do którego świetnie pasuje powiedzenie, że mocne esencje należy przechowywać w małych pojemnikach. Wąwozy, wodospady, groty wszystkie zgromadzone na obszarze trochę większym niż powierzchnia jednego małego województwa.

Kriszana położona jest w zachodniej Rumunii w województwie Bihor i w części województwa Arad. Kriszanę nazywa się także Tara Crișurilor (krajina Kriszów), co pochodzi od nazwy kilku rzek i strumieni o tej właśnie nazwie. Największymi z nich są rzeki Crișul Repede, Crișul Negru și Crișul Alb, (Krisz Wartki, Krisz Czarny i Krisz Biały). Legenda powiada, że zobowiązał synów swego podwładnego o nazwisku Krisz Stary, do odnalezienia złotego skarbu, jednak zamieniła wodę rzek, w której brodzili synowie poszukujący skarbu w ziemię, a żołnierze pilnujący poszukiwaczy zostali zamienieni w małe, lecz bystre strumyki.

Prawdziwym głęboko ukrytym skarbem, są liczne atrakcje turystyczne, szczególnie te naturalne. Tylko tutaj możesz zobaczyć najdłuższą grootę w Rumunii, Grotę Wiatrów (47 km), ale także jedną z najlepiej zagospodarowanych Jaskinię Niedźwiedzi. Jak wskazuje nazwa, w Jaskini kryje się olbrzymia ilość kości niedźwiedzi jaskiniowych, które zniknęły 15.000 lat temu. Innym miejscem są źródła rzeki Galbena, które wytryskują nagle u stóp pionowej ściany wapiennej, tworząc tam największy i najbardziej dziki kanion w Górach Zachodnich (Muntii Apuseni). Niedaleko od tego miejsca znajduje się inne godne zwiedzania miejsce: Cetățile Ponorului (Warownie Ponoru) monumentalny kompleks krasowy składający się z ośmiu basenów o skomplikowanym cieku poziomym. Wśród nich znajduje się Zagubiony Świat, ciekawa nazwa

krajobrazu składającego się z przepięknych widoków klastycznych i speologicznych, w skład którego wchodzi lasy z awenami (grotami okrągłymi) i grotami źródłanymi (źródłami z przerywanym dopływem wody).

Do tych wszystkich można dostać się z miejscowości Arieșeni w Górach Bihor, znajdujące się na wysokości około 1.000 m nad poziomem morza, miejscowości znanej przede wszystkim ze swoich wyśmienitych stoków narciarskich. Położone w zachodniej części gór miejscowości Băile Felix i Stăna de Vale są znanymi miejscami odpoczynku i ośrodkami leczniczymi.

Kriszana jest pełna piękna natury, ale pracy ludzi, którzy pozostawili na niej liczne ślady. Należy wymienić tu zabytki Zamku Oradea (Cetatea Oradea), jest to cytadela z pięcioma basztami na rogach, lub wspomnieć antyczną warownię Daków zwaną Ziridava. Możesz spokojnie porozmyślać w Świątyni Księżycowej (Biserica cu Lună Oradea), która otrzymała tę nazwę od zegara zainstalowanego na jej wieży w 1793 roku. Skomplikowany mechanizm zegara, wykonany przez miejscowego mistrza, odtwarza całkowicie ruch okrężny księżyca. Jeżeli pragniesz zobaczyć, jak wygląda i jak działa piła do drzewa napędzana wodą lub podziwiać najpiękniejsze stroje ludowe tego regionu, udaj się do wsi Pietrasa, która jest szczególnym centrum etno-folklorystycznym tego regionu.

CZY WIESZ, ŻE?

Jaskinia Niedźwiedzi została odkryta przypadkowo w 1975 roku i otrzymała swą nazwę od znacznej ilości szkieletów niedźwiedzia jaskiniowego, gatunku, który wyginął przeszło 15.000 lat. Tam też odkryto szczątki czarnej kozicy, lwa a także hieny jaskiniowej.

TRZY PROPOZYCJE

❖ **Izburc w Călugări.** We wsi Cărpineț znajduje się źródło (izburc) z przerywanym dopływem wody, jego wody płyną raz na 20 minut, jest to bardzo rzadko spotykane zjawisko hydro-geologiczne.

❖ **Piwnice Diosig.** Winnice w miejscowościach Diosig – Cădet – Săcuieni, zwracają uwagę i przyciągają turystów z powodu 25 piwnic przeznaczonych do procesów dojrzewania wina. Jedna z tych piwnic jest piętrowa i została zbudowana w 1830 roku.

❖ **Dolina Iadului.** groty, jaskinie i wodospady takie jak: Iadolina, Moara Dracului, Săritoarea Ieduțului ciągną się wzdłuż 42 kilometrowej malowniczej trasy w Górach Zachodnich (Muntii Apuseni).

AGENDA

- ❖ **Targ we wsi Beiuș.** Cotygodniowe targi handlowe w Beiuș-Bihor
- ❖ **Festiwal pieśni, tańca i strojów ludowych regionu Bihor** Lipiec, festiwal etno-folklorystyczny w uzdrowisku Băile Felix
- ❖ **Targi w Vașcău.** Co tygodniowe targi ceramiki w Vașcău

KONTAKT

www.turismbihor.info
www.primariaarad.ro

STRUMYKIEM CRIȘUL REPEDE

Architektura, która upiększa miasto

Oradea jest miastem położonym nad rzeką Crișul Repede przy zachodniej granicy Rumunii. Mieszka tam ludność tworzącą prawdziwą mozaikę etniczną. Dwie świątynie: katedra rzymsko-katolicka i prawosławna znane są szeroko ze swojej architektonicznej piękności i wspaniałości. Pierwsza z nich jest zbudowana w stylu nowego baroku, a druga w stylu nowobizantyjskim. Czy zadałeś sobie kiedyś pytanie, co ma wspólnego miasto Oradea z Gustawem Klimtem? Jest to styl secesyjny (secession), jaki wprowadził ten artysta austriacki, a który miasto z nad rzeki Crișul Repede przyjęło z wielkim entuzjazmem.

ORADEA

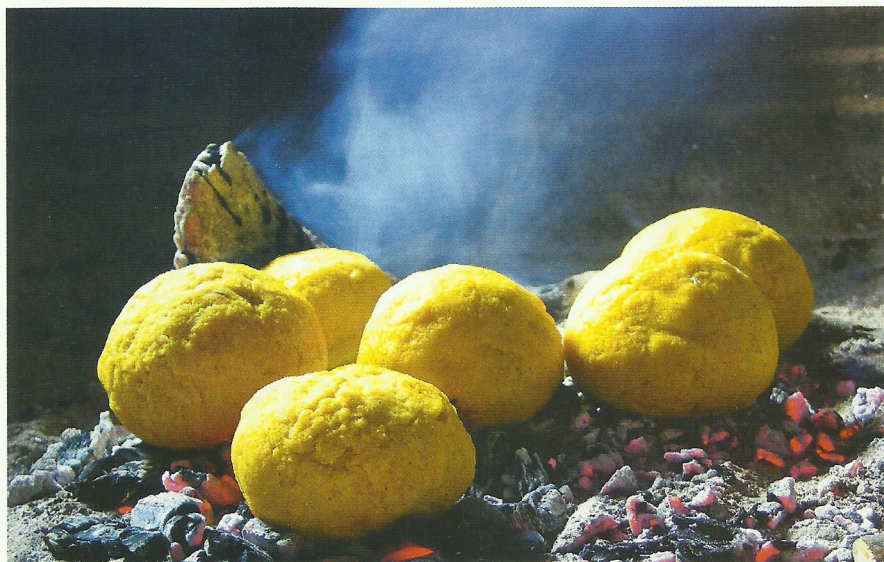
www.oradea.ro

UZDROWISKO BĂILE FELIX

Odnowa przy pomocy Gerovital

W odległości jedynie 9 km od Oradea, znajduje się uzdrowisko, w którym, między innymi, można przeprowadzić zabiegi lecznicze w oparciu o oryginalne, rumuńskie produkty odnowy i rewitalizacji, takie jak: Gerovital, i Aslavital. Należy podkreślić, że terapia w uzdrowisku Băile Felix opiera się również na hydroterapii, elektroterapii i laseroterapii, zaleca się również inhalacje oparów wody termalnej. Inne uzdrowisko, młodsza siostra pierwszego, pod nazwą Băile, położone jest po sąsiedzku. Od 1 maja oferuje ono, tak samo jak i Băile Felix, zabiegi oparte na wodach mineralnych, kąpielach i okładach borowinowych. Znajduje się tutaj jezioro termalne, w którym rośnie zabytkowy lotus nymphaea lotus termalis, pochodzący z trzeciorzędu, jedyny taki okaz w Europie.

PRZYSTANEK GASTRONOMICZNY

Bulz w... Bulz

Bulz jest łatwym do przygotowania, smacznym i sytym daniem. Składa się z kaszy kukurydzianej (mamałyga) o średniej twardości, cienkich plasterków boczku podsmażonego na patelni i owczego solonego sera (bryndza). Mamałyga z boczkiem są zapiekane przez kilka minut w glinianym garnku. Na talerzu kładzie się dużą porcję utartej bryndzy owczej i sadzone jajko. Danie to, bulz ardelenesk, jeżeli jest dobrze przygotowane, powinno nasycić nawet dużego mężczyznę na cały dzień. Ciekawostką jest to, że przysmak ten można zamówić sobie w jednym z domów wypoczynkowych we wsi Bulz w Górach Apuseni, woj. Bihor. Jest to ciekawy i spokojny region Rumunii. Znajduje się tutaj także ciekawa grota z dwoma naturalnymi rezerwatami przyrody. Smacznego!

WAROWNIE RĂDESEI

U źródeł rzeki Someșul Cald

Warownie Rădesei składają się z groty i kanionu. Są położone u źródeł rzeki Someșul Cald, w Górach Apuseni. Idąc tunelem o długości przeszło 200 metrów, przechodzisz przez wielkie sale i krater, które przebijają sufit groty aż do powierzchni, tworząc w ten sposób naturalne okna. Podłoga groty pokryta jest dużymi blokami skalnymi, pomiędzy którymi przeciska się woda, tworząc wodospady. Ciemność i światło pochodzącego z okien umieszczonych wysoko w suficie, pomiędzy drogą z suchymi kamyczkami i pasemkami wody powodują, że przejście przez groty wydaje się spacerem po magicznym labiryncie.

Cała trasa prowadząca w podziemiach Rădesei nie jest trudna. Ma 260 m długości, a różnica wysokości wynosi 36 m. Doświadczeni speolodzy nie radzą wchodzić do tej groty podczas opadów deszczowych z powodu prawdziwej powodzi. Grota kończy się bardzo wąskim kanionem o długości 50 metrów. Kończąc tę trasę, wychodzisz na przepiękną polanę Poiana Rădesei, gdzie łączą się lasy Rădeasa i Feredeui i gdzie bierze swój początek wąwóz rzeki Someșul Cald. Wąski strumień tej rzeki dostarcza szczególnie malowniczych widoków skał wapiennych. Takie skaliste ściany prowadzą do samej doliny.

WAROWNA GROTA RĂDESEI

www.parcapuseni.ro

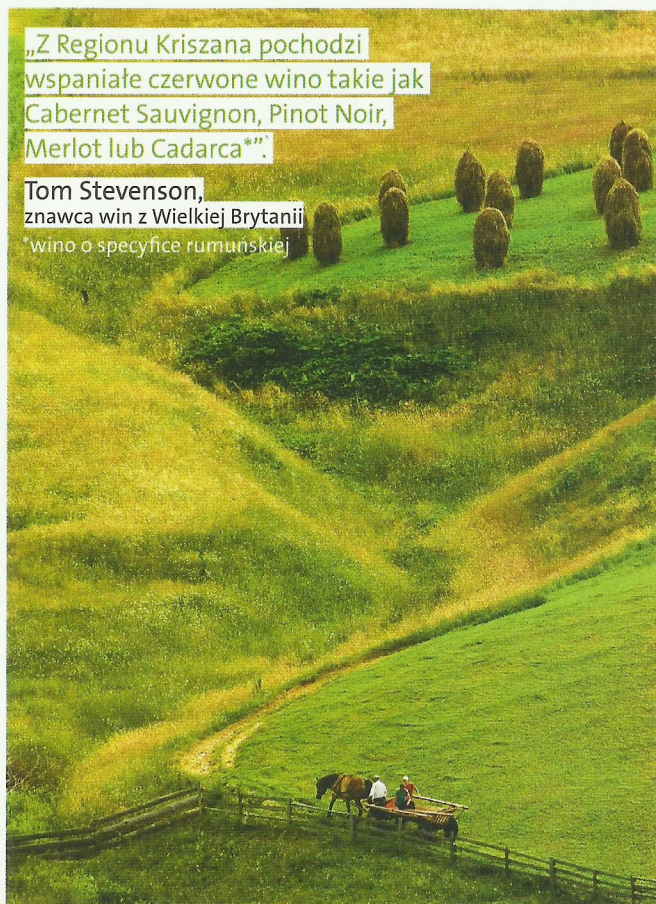
SYMBOL URBANIZACJI

Czarny Orzeł (Vulturul Negru)

Pałac Czarny Orzeł (Vulturul Negru) jest budowlą wielofunkcyjną, składającą się z samego pałacu i pasaży o tej samej nazwie. Budowla jest jednym z najwybitniejszych dzieł architektury w stylu secesji w regionie Kriszana. Wyróżniają się frontony z bogatymi ornamentami kwiatowymi, geometrycznymi z kolorowym reliefem. Pasaż jest wzorowany na słynnej galerii Vittorio Emanuele w Mediolanie. Jest pokryty dachem z kolorowego szkła i posiada wyjścia na trzy ulice, a każde z nich jest oznakowane czarnym orłem. W pałacu znajduje się największa sala widowiskowa w mieście, obecnie mieści się tutaj kino. Mieszkańcy miasta Oradea wybrali w roku 2011 Czarne Orle symbolem miasta.

„Z Regionu Kriszana pochodzi wspaniałe czerwone wino takie jak Cabernet Sauvignon, Pinot Noir, Merlot lub Cadarca”.

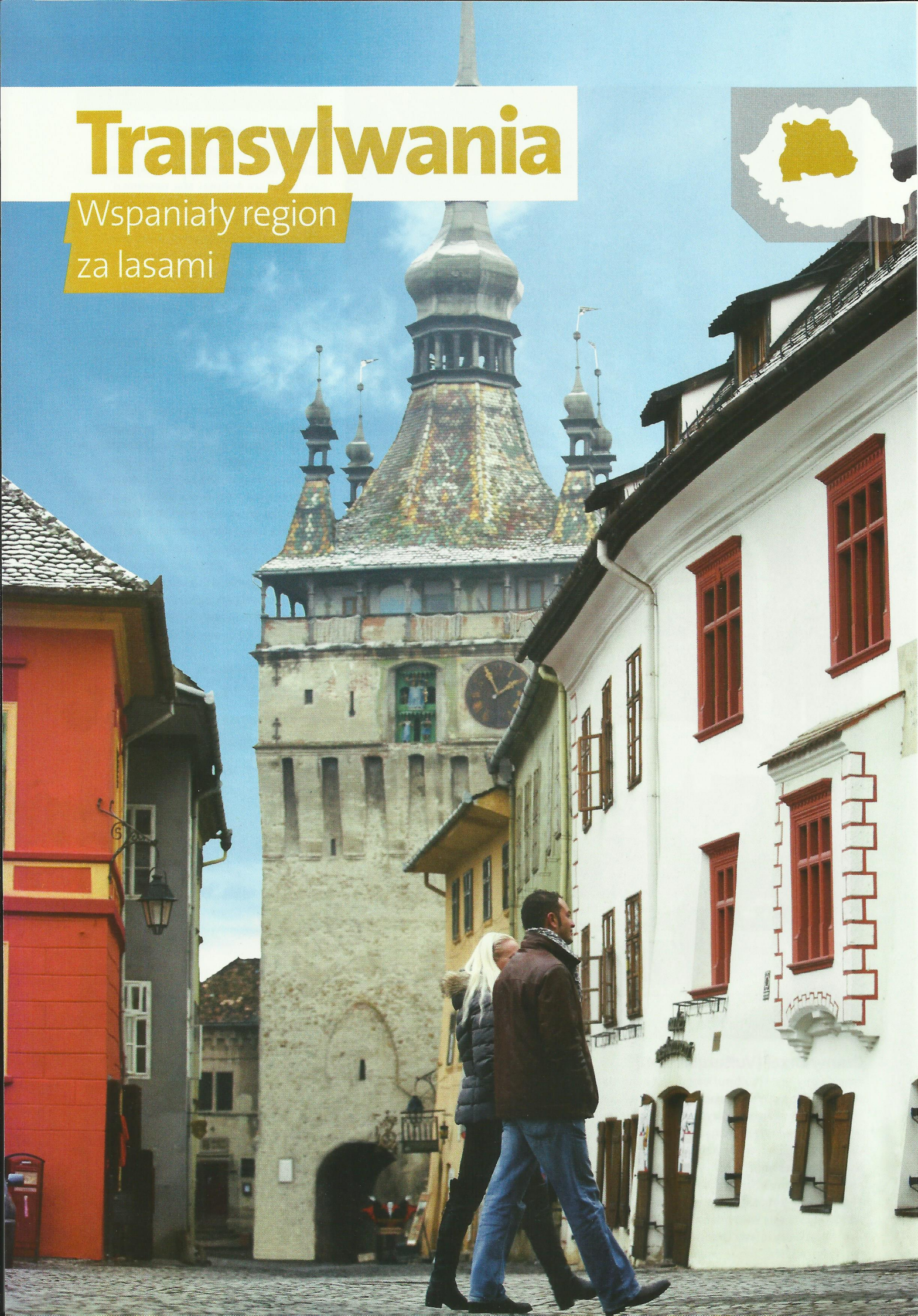
Tom Stevenson,
znawca win z Wielkiej Brytanii
*wino o specyfice rumuńskiej

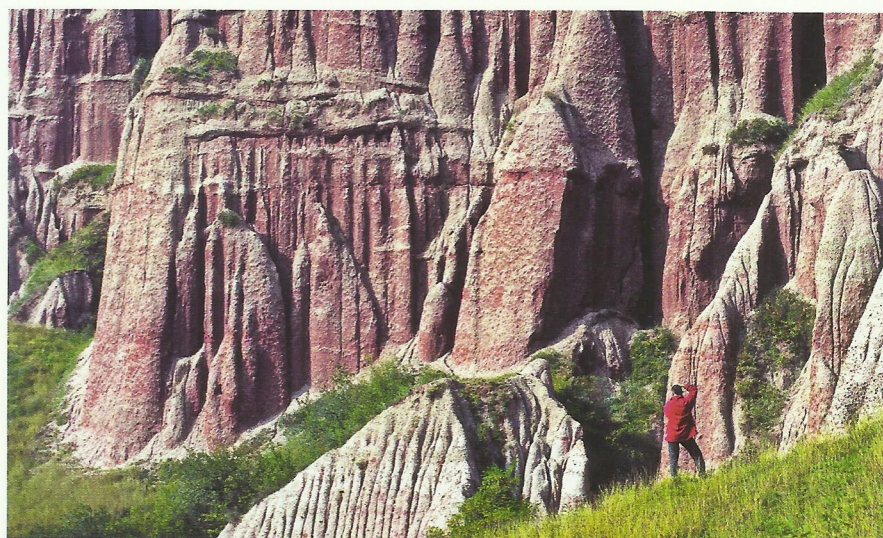

Siano i winnice są zawsze obecne na pagórkach regionu Kriszana.

Transylwania

Wspaniały region
za lasami

Transylwania jest naturalną twierdzą, dzięki rozległym lasom otoczonym przez góry. Region cieszy się miłym i spokojnym klimatem, żyznymi pagórkami oraz wieloetniczną, pracowitą i twórczą ludnością.

Nie ma nic piękniejszego niż letnia wieczorna przejażdżka samochodem przez wsie położone nad brzegiem rzeki Tarnave. Powietrze przepełnione jest zapachem siana, a słońce chyli się ku zachodowi, oświetlając stare budowle i chowając się za wzgórzami, dzieci biegną wesoło do domów. Z takim widokiem tym może jedynie konkurować uczucie, że czas zatrzymał się w miejscu, którego można doznać podczas uderzeń zegara w środku nocy na wierzy średniowiecznego zamku. Obydwa można przeżyć podczas pobytu w Transylwanii.

Jako turysta, zobaczysz, że Transylwania jest podobna do znanego zamku chronionego przez Karpaty. Transylwania chroni starożytne zamki i kościoły. Właśnie w Transylwanii znajdziesz najlepiej zachowane kompleksy średniowieczne w Europie z charakterystyczną architekturą Sasów. Braszów (centrum kraju), Sybin (europejska stolica kulturalna w 2007 roku), lub Sighișoara (jedna z niewielu na świecie wciąż zamieszkałych miast-twierdz).

Świątynie obronne, jakie znajdują się rozproszone po wsiach Transylwanii na pewno zwrócą twoją uwagę. Warto je zwiedzić. Biertan, Saschiz i szczególnie, Rejmer. W tej ostatniej miejscowości znajduje się jedna z największych świątyń obronnych w południowo-wschodniej Europie. Siedem ze 150 świątyń obronnych znajdujących się na terenie Transylwanii, znajduje się na liście Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Transylwania, dosyć szeroko znanym poza granicami kraju między innymi dzięki znanemu pisarzowi Bram Stoker i jego

sławnemu księciu Drakula. Hollywoodzkie filmy na temat wampira zwiększyły z czasem pomieszanie pomiędzy bohaterem (fikcyjnym) a panującym (realnym) księciem Vlad Tepes, który, jak podaje legenda, natchnął pisarza Bram Stokera do napisania powieści o słynnym wampirze Drakula. Zamieszanie, na którym, prawdę mówiąc, Transylwania skorzystała, sprawiło, że zagraniczni goście chcą poznać ją bliżej. Zapewniamy, że nic na tym nie stracą, a wręcz przeciwnie. Z imieniem Drakula związany jest jeden z najbardziej znanych zamków Transylwanii – zamek Bran. (w pobliżu miasta Braszów).

Góry Transylwanii kryją skarby wypracowane ręką ludzi średniowiecza, ale także skarby natury: jeziora lodowe w górach Retezat, grotę lodową Scărișoara, park narodowy Piatra Craiului, gdzie niedźwiedzie czują się jak w domu. Góry Orastiei, gdzie znajduje się największe zgromadzenie osad Daków, no i Sambata de Jos, gdzie znajduje się największa hodowla koni lipickich w kraju. Jeśli zaś mowa o ludziach zamieszkujących te tereny, to kiedy znajdziecie się w regionie Țara Moților w dorzeczu rzeki Arieșul, zobaczycie miejsce bogate w złoto i zrozumiecie, jak wspaniale i harmonijnie łączy Transylwania stary, archaiczny styl życia z oznakami współczesności.

CZY WIESZ, ŻE?

Zdjęcia do filmu **Cold Mountain**, z Jude Law i Nicole Kidman, były przeprowadzane w większości w Rumunii, w okolicach miejscowości Rasnov, w starej warowni wiejskiej Rosneanu, widoki tych miejsc w znacznej części przypominają widoki Północnej Karoliny (USA).

TRZY PROPOZYCJE

❖ **Lodowy hotel.** Tu prześpisz jedną noc w temperaturze -2 / +2 °C, w pomieszczeniu wybudowanym z bloków lodu wydobytych z jeziora polodowcowego Bălea (w Górach Făgăraș).

❖ **Ser owczy (bryndza) Telemea.** Nigdy nie będziesz miał dość pysznego owczego sera przygotowanego w roztworze solnym. Najlepsze tego rodzaju sery znajdziesz u pasterzy w miejscowości Marginea Sibiului.

❖ **Wierchołek Găina.** Co roku w lipcu odbywają się tam, Targi Dziewic – święto ludowe, gdzie młode panny na wydaniu przychodzą, aby pokazać się wszystkim i pochwalić się swoim posagiem, a także poznać swojego narzeczonego.

AGENDA

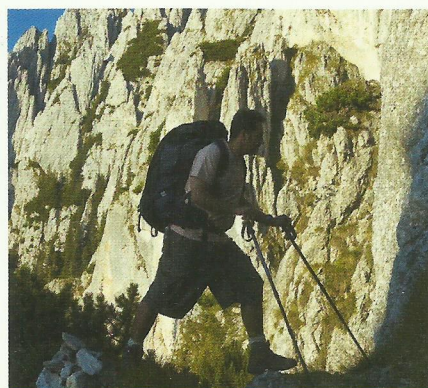
- ❖ **Święto Panów Młodych**
Marzec, w Scheii Brașovului (stara dzielnica miasta Braszów). Święto przejścia młodych od wieku chłopięcego do młodzieżowego
- ❖ **Zamki średniowieczne.** Sierpień w mieście Mediaș, spektakle i widowiska w atmosferze średniowiecza;
- ❖ **Festiwal gołąbków.**
Wrzesień, w miejscowości Praid (woj. Harghita), międzynarodowy festiwal gastronomiczny.

KONTAKT

www.visitcluj.ro
www.turist.sibiu.ro
www.brasovtourism.ro

Brama Cheile Râmețului, Apuseni Góry

PIATRA CRAIULUI

W poszukiwaniu rzadkiego okazu gwoździka

Masyw górski pod nazwą Piatra Craiului jest położony w Karpatach Środkowych, po zachodniej i północno-wschodniej stronie korytarza Rucar – Bran. Góry te są najdłuższym grzbietem skał wapiennych w Karpatach Środkowych, którego długość wynosi około 25 km. Jego wysokość w najwyższym miejscu wynosi 2.238 m, jest to szczyt La Om lub Piscul Baciului. Masyw górski Piatra Craiului nie ma zbyt wiele stałych źródeł i strumieni, dlatego wybierając się tam, należy zaopatrzyć się w wodę do picia. Miejscowa flora to więcej niż 1.170 gatunków roślin, z czego 180 to rośliny znajdujące się pod ochroną. Najbardziej cennym okazem jest gwoździk Piatra Craiului. Jest to roślina, która rośnie i rozwija się jedynie na terenach górskich i występuje jedynie w tym właśnie masywie górskim. Jej łacińska nazwa to *dianthus callizonus*, co oznacza „gwoździk z najpiękniejszymi pasami”. I jeszcze jedna ciekawostka: tutaj znajdziesz 41 gatunków orchidei górskich.

NARODOWY PARK PIATRA CRAIULUI

www.pcr.ai.ro

ZAMEK BRAN

Śladami Drakuli

Zamek Bran zbudowany w XIV wieku przez kupców miasta Brașov w miejscu byłej budowli warownej należącej do Krzyżaków w kluczowym punkcie strategicznym, przy starym handlowym trakcie transkarpaccim, stał się szczególnie znany i sławny dzięki legendzie o księciu Drakula. Mówi się, że żona księcia, walczącego przeciwko najeźdźcom tureckim, popełniła samobójstwo mówiono powodu plotek o tym, że jej mąż zginął na polu walki. Pełen złości, że dobre bóstwa nie uchroniły go od takiego nieszczęścia, ale i boleści z powodu straty ukochanej żony, mąż zawiera porozumienie z diabłem i staje się nieśmiertelnym wampirem, który bez końca poszukuje kobiety podobnej do zmarłej, ukochanej żony. Legenda jest oparta na postaci władcy Wołochów Vlada (1456 – 1462) o przydomku Țepeș (Pal), który bierze się o tego, że niszczył swoich wrogów, wbijając ich na pale. Zgodnie z prawdą historyczną, Vlad Țepeș odwiedził zamek Bran tylko raz. Obecnie w tej starej warowni istnieje muzeum.

Zamek Bran

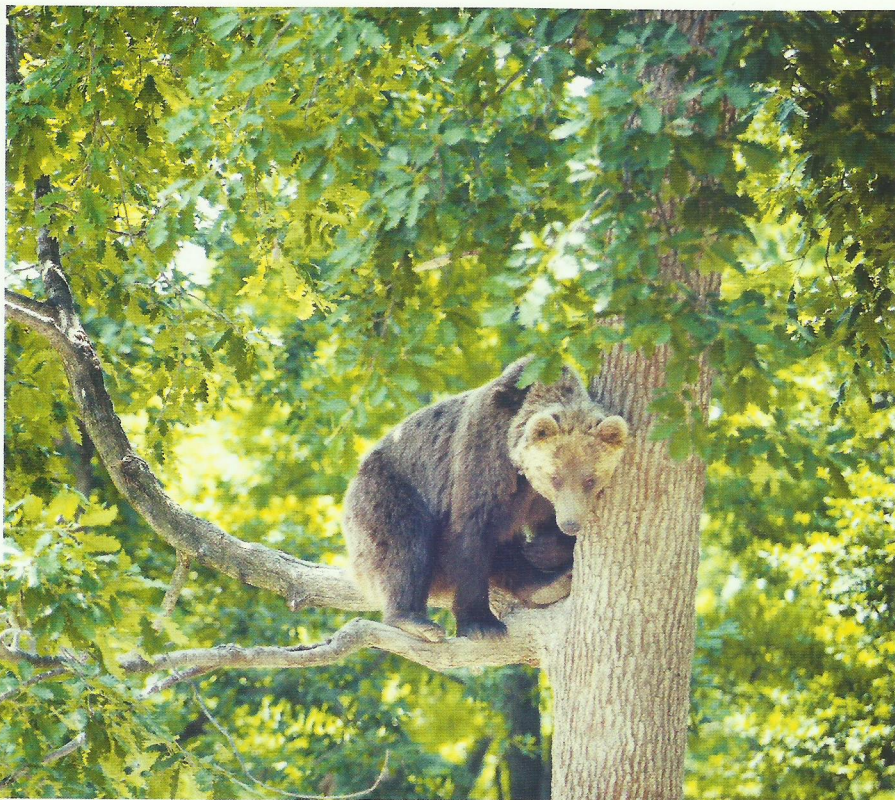
REZERWAT NIEDŹWIEDZI

Schronisko dla niedźwiedzi – Mos Martin

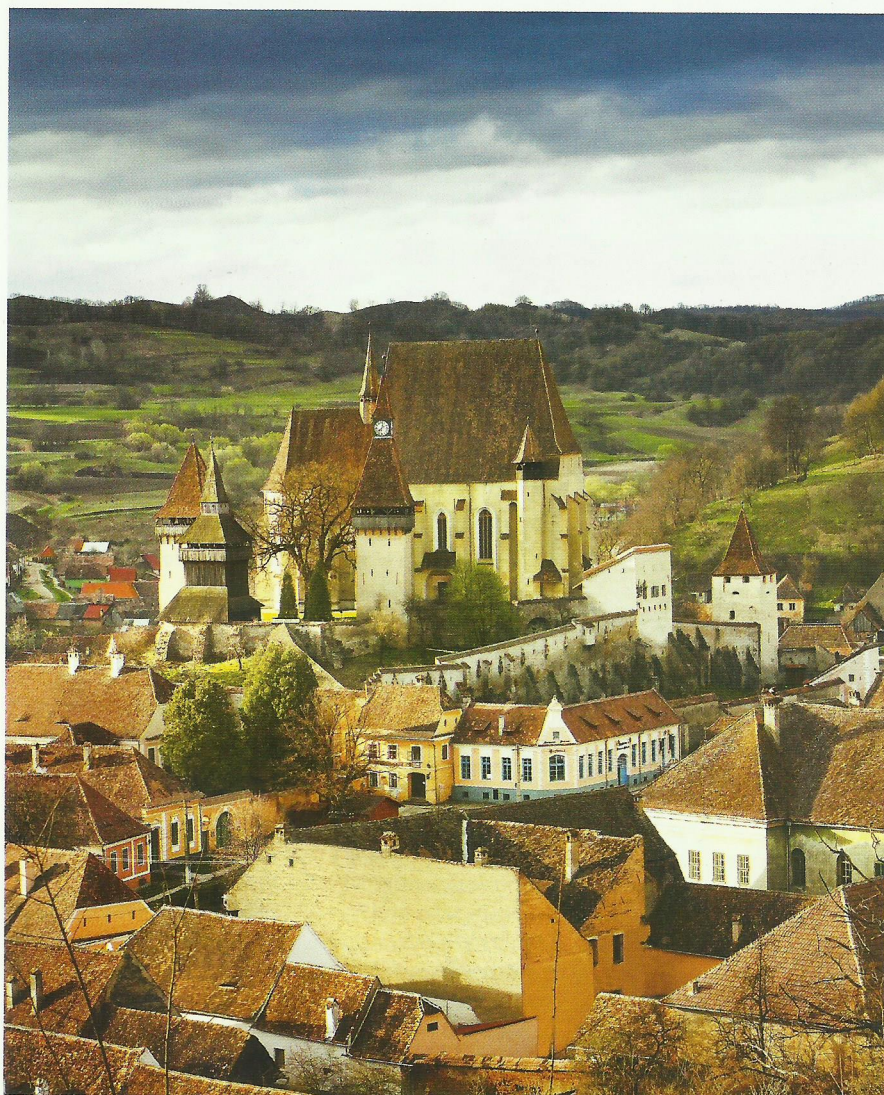
Rezerwat niedźwiedzi w miejscowości Zărnești obejmuje tereny liczące około 60 ha i chroni szczególnie zwierzęta przebywające niegdyś w niewoli. W parku żyje nawet 100 niedźwiedzi. Wśród nich znajduje się Mura, niedźwiedzica, która jest gwiazdą rezerwatu, ponieważ przez prawie całe życie tańczyła w cyrku. Jest także Miro, niedźwiadek, który zagubił się w lasach w okolicach Braszów. Rezerwat jest dostępny dla chętnych jedynie w weekendy, po uprzednim zgłoszeniu.

REZERWAT NIEDŹWIEDZI LIBEARTY

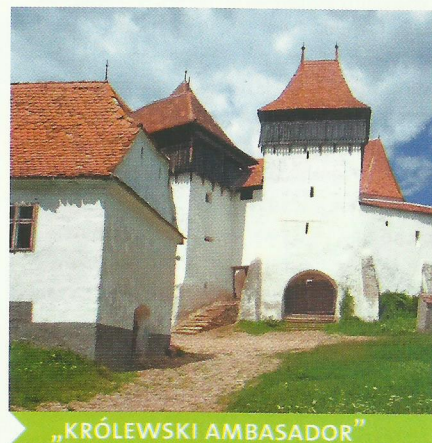
<http://primaria.zarnesti.net/informatii-utile/rezervatia-de-ursi-zarnesti>

Rezerwat niedźwiedzi w Zărnești

Świątynia obronna w Biertan, jedna z najsilniejszych w średniowiecznej Transylwanii

Kocham Viscri

Viscri jest wsią, znajdującą się na liście UNESCO. Znajduje się tam świątynia obronna, o której mówi się, że jest najbardziej malownicza w całej Transylwanii. Miejscowość i okolice są tak piękne i szczególne, iż oczarowały następcę tronu Wielkiej Brytanii, Księcia Karola, który często przebywa w tej części Rumunii, zwanej Ardeal, której jest patronem fundację i gdzie mieszka na zakupionych tu terenach, szczególnie w domu gościnnym w Visciri.

„Mam wrażenie, że Transylwania jest powiązaniem ekosystemu i systemu kulturalnego. Ludzie uporczywie szukają poczucia przynależności i tożsamości. W Transylwanii, istnieje ścisła więź pomiędzy naturą a społeczeństwem. Ta unikalna relacja jest szczególnie ważna”. Są to słowa osoby, która jest obecnie obrońcą dziedzictwa Transylwanii.

KOPALNIA SOLI TURDA

Wydobywanie soli

Kopalnia soli w Turda jest prawdziwym muzeum górnictwa solnego. Zespół kopalniany jest wyśmienicie zachowany i utrzymany, a także przygotowany na przyjęcie zwiedzających. Windą panoramiczną zjeżdżasz w dół do Sali Rudolf, gdzie znajduje się karuzela z 6-cioma gondolami. Jest tu także plac, na którym, można zorganizować partyjkę mini golfa, są stoły bilardowe i inne rozrywki, a także plac zabaw dla dzieci, kregielnia oraz amfiteatr na 200 miejsc z elektrycznie podgrzewanymi krzesłami i wspinałką akustyczną. Jest to miejsce idealne do słuchania koncertów. Podobną, szczególną akustykę znajdziemy w Sali Iosif, znaną także pod nazwą Sala Echa, dzięki szczególnemu rezonansowi ścian solnych. Z Sali Rudolf schodzimy po schodach i wsiadamy ponownie do windy, wiodącej nas do Sali Terenia. Tutaj znajduje się jezioro i mała przystań, gdzie można wypożyczyć łódki. Kopalnia soli w Turda jest także znanym centrum leczniczym, gdzie stosowane są zabiegi techniką zwaną speleoterpia. Po powrocie na powierzchnię możesz zwiedzić Salę Crivacului, gdzie wystawione jest szczególnie ciekawe i rzadkie urządzenie, wciąż wspomagające wydobywanie soli pionowo w górę poprzez szyb ekstrakcyjny.

KOPALNIA SOLI W TURDA

www.salinaturda.eu

Wulkaniczne kolumny bazaltowe w Detunata, Góry Zachodnie (Munții Apuseni)

Świątynia obronna w Prejmer

ŚWIĄTYNIE OBRONNE

Prejmer za silnymi murami

Budowa kościoła w formie krzyża w miejscowości Prejmer w stylu wczesnego gotyku, z inspiracji cystersów benedyktyńskich (rzymsko-katolicki, a następnie ewangelicki), została ukończona w roku 1250. Później, wokół tej budowy, począwszy od roku 1427 powstała jedna z najpotężniejszych fortec chłopskich w Transylwanii. Kościół obronny w Tartlau (Niemiecka nazwa Prejmer), stanowił miejsce schronienia i obrony rodzin chłopskich mieszkających w pobliskich siołach. Każda rodzina miała własne pomieszczenie na jednym z czterech pięter muru okalającego kościół. Twierdza została tak zaprojektowana, aby mogła stawiać czoło i wytrzymać wszelkiego rodzaju oblężenia, z grubymi, wysokimi murami i wieżami, żelaznymi bramami, zwodzonym mostem i tajnym korytarzem, którym przynoszono oblężonym jedzenie i wodę. Jeśli chodzi o system obronny, należy wspomnieć o urządzeniu wojennym zwanym „organami śmierci” składającym się z wielu broni ułożonych jedna obok drugiej, które atakowały równocześnie. Kościół obronny w Prejmer jest w dobrym stanie, dobrze utrzymany i został wpisany na Listę Zabytków Światowego Dziedzictwa UNESCO.

„Nie istnieje w Rumunii inny, lepszy produkt eksportowy niż Transylwania. Nawet Wielka Brytania nie posiada takiego skarbu”.

Książe Karol,
Następca tronu Wielkiej Brytanii

Plac Mały w Sibiu (Piața Mică, Sibiu)

ARCHITEKTURA WOJSKOWA

Zamek Korwinów (Corvineștilor)

Jest on jednym z najważniejszych zabytków architektury świeckiej w stylu gotyckim, leżącym na terenach Transylwanii (XIII wieku), który został подарowany księciu rumuńskiemu, Voicu przez króla Zygmunta Luksemburskiego wraz ze szlachectwem i posiadłościami feudalnymi Hunedoara. Syn księcia Voicu, słynny wojownik walczący przeciw Turkom, lancu de Hunedoara, wzmocnił zamek i równocześnie zamienił na komnaty książęce. Spośród starych budowli warto wyróżnić Salę Kawalerów, Salę Diety, Basztę Neboisa i Basztę Białą lub Basztę Buzduganului – miejsce, z którego można podziwiać przepiękną panoramę miasta Hunedoara. W skrzydle Matei, znajduje się słabo widoczna, malowana na ścianach, legenda kruka, od której bierze się nazwisko potomków lancu de Hunedoara (Corvineștii).

MUZEUM I ZAMEK KORWINÓW (CORVINILOR)

www.castelulcorvinilor.ro

Zamek Korwinów (Corvineștilor)

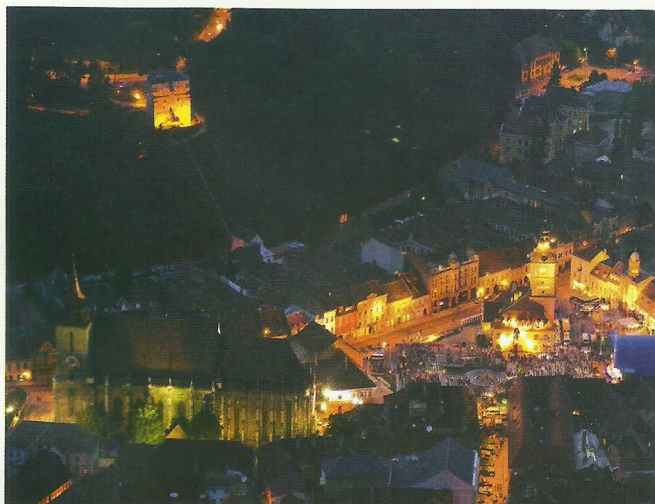
W BRASZOW (BRASZOW)

Miasto Korony

Braszow jest miastem wybitnie turystycznym. Przy Placu Rady (Sfatului) otoczonym domami w stylu odrodzenia, baroku lub w stylu neoklasycyzmu, znajduje się Czarny Kościół (Biserica Neagră), który jest symbolem miasta. Kościół nazwano „Czarnym” po mającym tam miejsce pożarze. Jest uważany za największą budowlę religijną w stylu gotyckim w Transylwanii. W jego wnętrzu znajdują się jedne z największych organów w Europie wyposażone w 4.000 piszczałek. Zachowały się jedynie fragmenty średniowiecznych murów obronnych Braszow, a także wieże noszące nazwy cechów rzemieślniczych, które je utrzymywały: Măcelarilor, Cojocarilor, Postăvarilor, Fierarilor. Są dobrze utrzymane i zostały zamienione na muzea lub sklepy czy restauracje.

BRASZOW

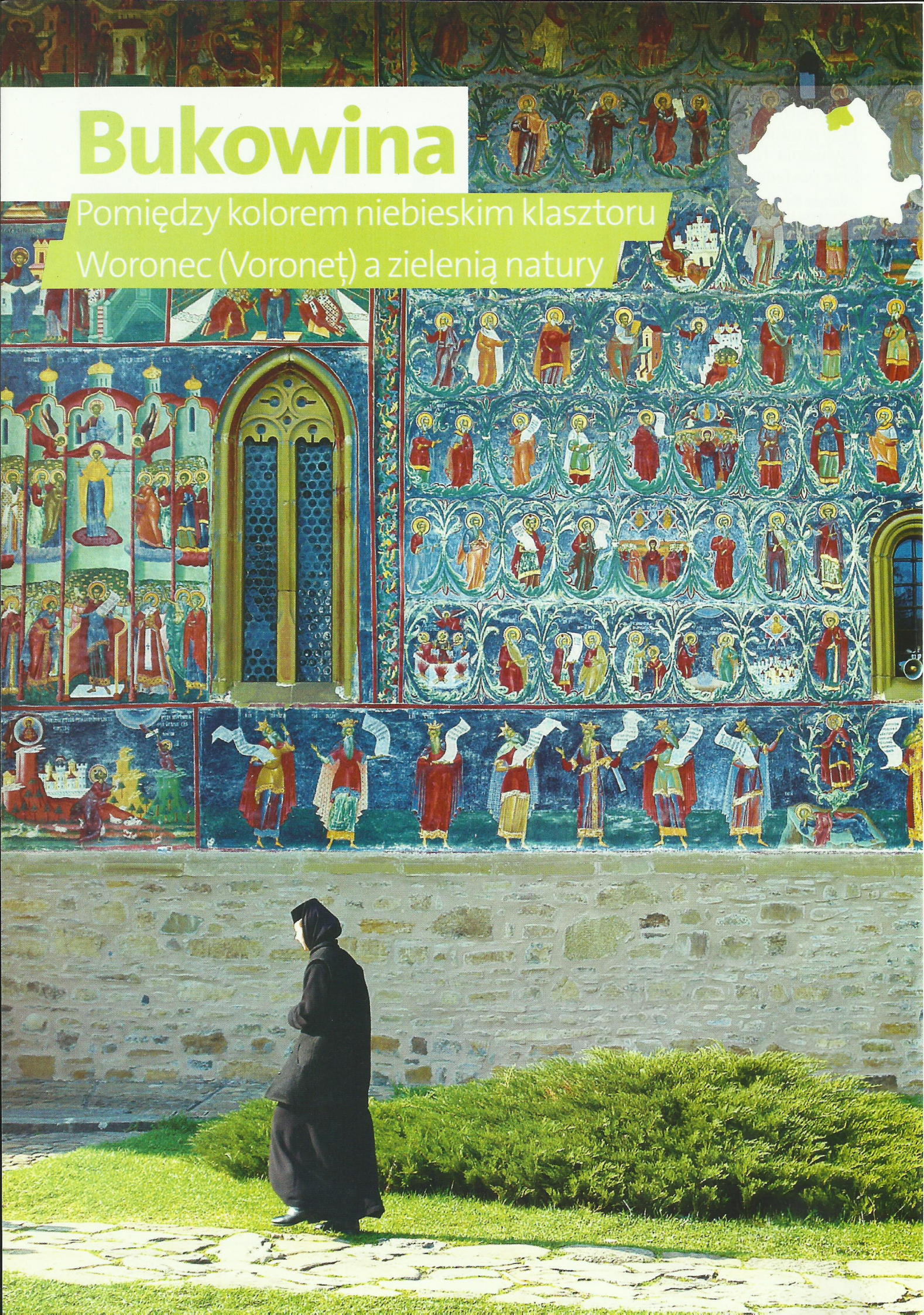
www.brasovcity.ro

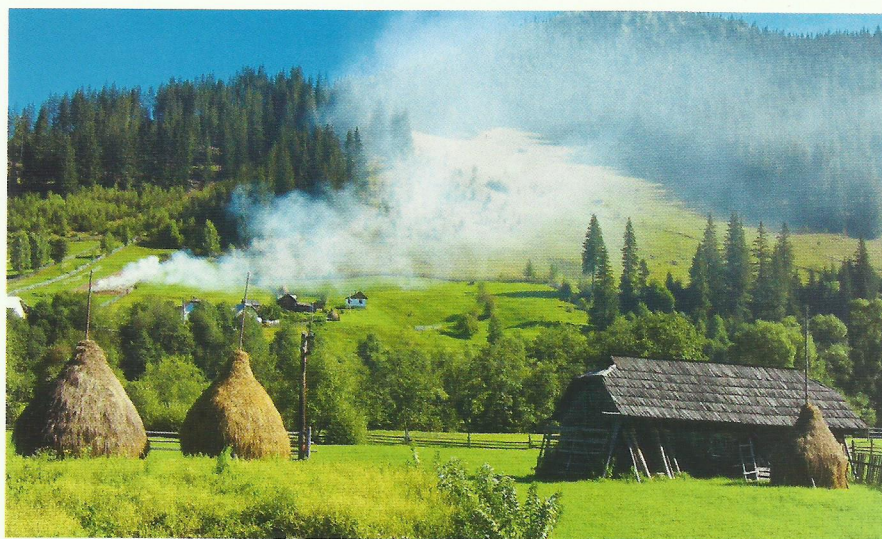

Plac Rady w Braszow (Piata Sfatului, Braszow)

Bukowina

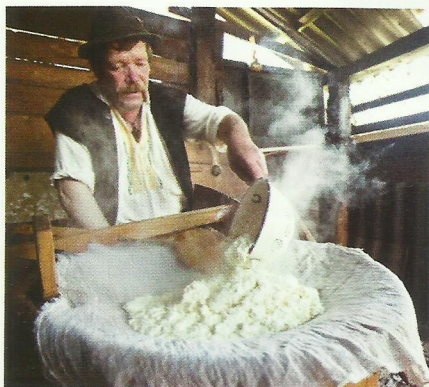
Pomiędzy kolorem niebieskim klasztoru
Woronec (Voroneț) a zielenią natury

Bukowina jest regionem, w którym natura, boskość i ludzie podali sobie ręce. Ma się wrażenie, że w tym regionie bóstwa malowały krajobrazy a potem pomagały ludziom malować i ozdabiać świątynie.

Region ukryty między górami, jest sławny i znany szeroko dzięki szczególnemu odcieniowi koloru niebieskiego, którym pomalowano klasztor Woronec. Stąd kolor otrzymał nazwę „niebieski Woronecki”. Klasztor Woronec jest szeroko znany i nazywany Kapelą Sykstyńską Wschodu. Region słynie nie tylko z powodu tego klasztoru, ale także dzięki pozostałym, sławnym klasztorom regionu. Klasztory Bukowiny z kolorowymi freskami zewnętrznymi wykonanymi w XV – XVI wieku znajdują się na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO i są pierwszym celem turystów w tym regionie. Bukowina jest obszarem o największej koncentracji budowli religijnych w naszym kraju. Kronikarz mołdawski Ion Neculce opowiada, że Ștefan cel Mare, jeden z największych przywódców mołdawskich (kanonizowany przez kościół prawosławny) po każdej wygranej walce z wrogami budował kościoły. Prawie wszyscy władcy Mołdawii z dynastii Muszatinów zachowali ten zwyczaj,

a przepiękne monastypy stały się dla nich miejscem wiecznego spoczynku. Najważniejsze z 22 kościołów z malowidłami ściennymi to: Arbore (szczególne połączenie kolorów na murach zewnętrznych), Probota (pierwszy kościół z freskami zewnętrznymi), Moldovița (pomalowana na żółto). Freski tych świątyń pokazują historię religijną i laicką świata, malowaną w kolorach charakterystycznych jedynie dla niektórych miejsc, tak jak jest w przypadku koloru, o którym już wspominaliśmy „niebieski Woronecki”. Legenda powiada, że zwyczaj malowania klasztorów wygasł się podczas malowania kościoła w Sucevița, gdzie jeden z malarzy spadł z rusztowania i zmarł, a ściana zachodnia kościoła pozostała niewykończona.

Kolorystyka i piękno Bukowiny to przede wszystkim jej kościoły i klasztory, ale także jej krajobrazy, równoległe rzędy wzgórz pokryte lasami sosnowymi, świerkowymi i bukowymi. Bukowina oznacza krainę buków (Buchenland). Nazwa ta została wymyślona przez Austriaków po tym jak region ten został prowincją Imperium hamburskiego (1775). Tutaj, na Bukowinie znajdują się góry Kalimani (Călimani), rozległy masyw górski pochodzenia wulkanicznego o wielu ciekawych i urzekających formach.

Opisywane tereny są zamieszkane przez ludzi pracowitych, zachowujących stare tradycje, które uważają za coś całkiem normalnego, a nie za jakiś wyjątek. Talent tych ludzi stworzył przepiękne pieśni ludowe, (doine) i ballady z Bukowiny, kilimy i dywany ludowe (scoarțele i lăicerele), tkane ręcznie na domowych krosnach, ceramikę w miejscowości Rădăuți, oraz podziwianą czarną ceramikę w Marginea, a także gliniane naczynia malowane. Rzemieślnicy ludowi stworzyli prawdziwe cuda również z drewna, począwszy od domów z otwartymi werandami, po kościoły ozdobiane wypracowanymi szczegółowo malowidłami i rzezbami. Wszystko to stwarza atmosferę, w której Bukowina prezentuje się niczym wielkie muzeum etnograficzne na wolnym powietrzu.

CZY WIESZ, ŻE?

Formuły, wzory kolorów, którymi artyści ludowi z Bukowiny pokrywali mury zewnętrzne kościołów pozostają wciąż nieznane. To zadziwiające i godne podziwu, jak rzemieślnicy ludowi byli w stanie 500 lat temu przedstawić tak wiernie i perfekcyjnie kolory przyrody. I zrobili to tak, że możemy podziwiać je jeszcze dzisiaj w stanie niezmienionym po tylu latach.

TRZY PROPOZYCJE

❖ **Noclegi w klasztorach.** Można spędzić dzień lub kilka dni w jednym z klasztorów, które zapraszają wędrowców na odpoczynek i posiłek przygotowany jedynie z naturalnych składników.

❖ **Spyłw tratwą po rzece Bistrica.** Można wziąć udział w spławie tratwą wykonaną z kłód drzew, jest to środek transportowy używany od setek lat przez miejscową ludność. Miesiąc sierpień jest miesiącem najprzyjemniejszym dla takiej przejażdżki.

❖ **Koło garncarskie.** Możesz na tym urządzeniu sam spróbować wykonać gliniany garnek lub dzbanek w jednej z ludowych garncarni, których wiele zobaczysz w Margineni i Radauti.

AGENDA

❖ **Weselne zwyczaje ludowe na Bukowinie.** Czerwiec, festiwal folklorystyczny we wsi Straja (Straja).

❖ **Pawie oczko**
Lipiec, rzemieślnicze targi garncarskie w Rădăuți.

❖ **Arcanul.** Sierpień, międzynarodowy festiwal folklorystyczny, w Rădăuți i Fundu Moldovei

KONTAKT

www.bucovinaturism.ro

CENTRUM ETNOGRAFICZNE

Domy we wsi Ciocănești

Wieś Ciocănești jest znanym ośrodkiem etnograficznym, położonym wzdłuż rzeki Złota Bistrica (Bistrița Aurie). Domy zbudowane z drzewa, pokryte gontem, fasady udekorowane wielokolorowymi, stylizowanymi motywami geometrycznymi i roślinnymi takimi samymi, jakie możemy podziwiać na ubraniach będących częścią stroju ludowego. Szczególnie ciekawe są kilimy i dywany przedstawiające zwierzęta tego regionu oraz sceny pastoralne. Na terenach Bukowiny organizowane są polowania w rezerwatach kinegetycznych, można także łowić ryby, a w szczególności ceniony smakowo gatunek ryb lostritą.

W MIEJSCOWOŚCI VATRA DORNEI

Czekają na nas emocje sportowe

Vatra Dornei jest szeroko znaną miejscowością uzdrowiskową, lecz znana jest także z wyrobu serów żółtych. Lecz przede wszystkim znana jest jako baza do uprawiania sportu. Istnieje tam wiele stoków narciarskich i saneczkarskich., Wielokilometrowe trasy górskie, przeznaczone na spacer górskie z kijkami lub do jazdy na rowerze czekają na chętnych. W sąsiednich wsiach i okolicach, można uprawiać turystykę rowerową, rafting, kajakarstwo na rzece Dorna. By cieszyć się wspinaczką górską można wybrać się do Masywu Rarău-Giumalău.

VATRA DORNEI

www.vatradornei.net

Biegi narciarskie uprawiane na trasie w okolicach miejscowości Vatra Dornei.

Monastyr Humor

PRZYSTANEK KULTURALNY

Klasztor Humor

W odległości 6 km od miejscowości Gura Humorului znajduje się jeden z najbardziej reprezentacyjnych monumentów rumuńskiej sztuki średniowiecznej. Klasztor Humor, został zbudowany przez wielkiego wojewodę Toader Bubuiog, dowódcę wojsk artyleryjskich podlegających władcy Petru Rareș (temu, który postanowił udekorować freskami zewnętrzne mury klasztoru). Ponieważ klasztor został zbudowany przez szlachcica a nie przez panującego władcę, nie posiada on wieży. Imponujące freski zewnętrzne zostały wykonane w stylu bizantyńskim przez Toma Zugravul, ludowego malarza pochodzącego z Suceva (1535). Dominującym kolorem malowideł na murach klasztoru jest kolor ceglasto-czerwony, który nadaje temu klasztorowi szczególnie wygląd, odróżniający go od innych budowli religijnych tego regionu.

JEŹDZIECTWO UPRAWIANE
NA WYSOKOŚCI

Konno przez obszary Călimani

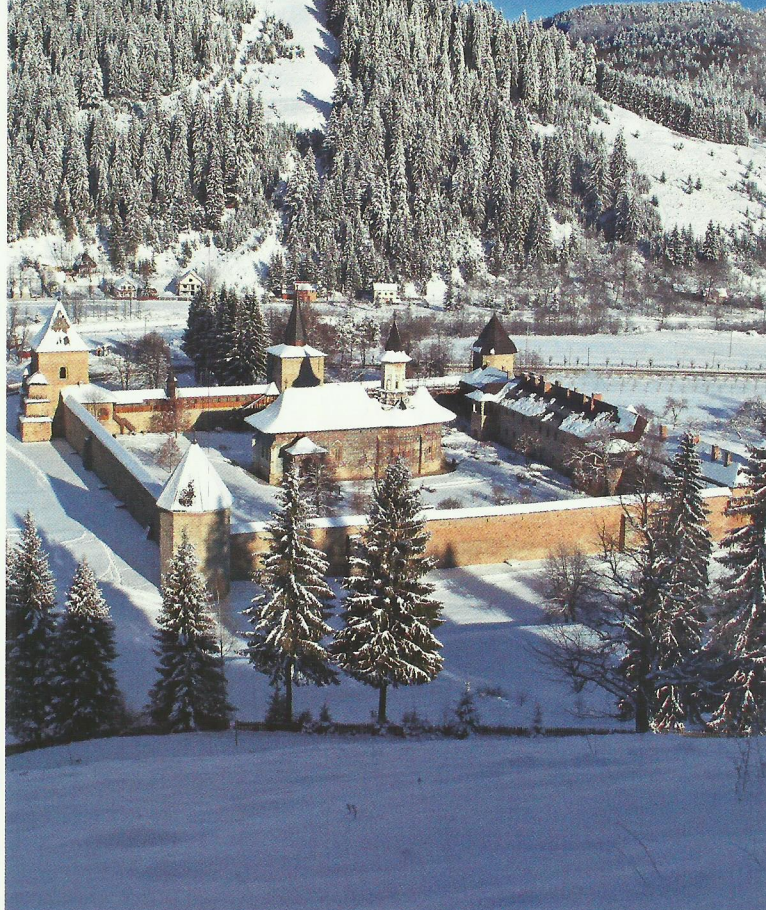
Turystyka jeździecka cieszy się olbrzymim powodzeniem w Călimani, gdzie stworzono ciekawe trasy jeździeckie podzielone według stopnia trudności. Miłośnicy koni mają możliwość wypożyczenia rasowych koni arabskich lub koni z miejscowej rasy huculskiej. Zajęcia jeździeckie przygotowawcze oraz jazda na kucykach organizowane są dla początkujących. Instruktorzy i przewodnicy są pracownikami Narodowego Parku Călimani. Stałym, znanym miejscem wyjazdu wypraw jeździeckich jest baza hipiczna w miejscowości Gura Haiti. Nie istnieje nic piękniejszego, niż chwila ukończenia takiej nieporównywalnej trasy, ciągnącej się wśród przyrody nieskalanej postęmem i uprzedyskutowaniem. Wyjątkiem może być jedynie wyśmienita kolacja przygotowana wyłącznie z naturalnych miejscowych produktów, wyprodukowanych przez miejscowych gospodarzy w ich gospodarstwach. Jest to prawdziwa uczta tak dla ciała, jak i ducha. Jest to prawdziwa uczta tak dla ciała, jak i ducha.

NARODOWY PARK CĂLIMANI

www.calimani.ro/index.php?lang=ro&p=ecvestru
www.calimani.ro/index.php?lang=ro&p=pachet_cai

„Mimo, że Bukowina położona jest stosunkowo wysoko nad poziomem morza, jej góry nie są zbyt wysokie, a ich wierzchołki ich są zaokrąglone, ponieważ, jak mawiają ludzie wierzący, są ugłaskane ręką Boga”.

Martha Bibescu,
Pisarka francuska, pochodzenia rumuńskiego

Suczewica (Sucevița) ostatni kościół z malowanymi zewnętrznymi ścianami.

GRÓD SU CZAWA

Nie do zdobycia

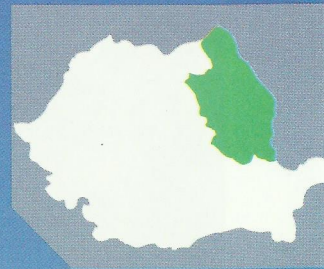
Jeżeli pragniesz podziwiać przepiękny krajobraz miasta Suczawa (Suceva), najlepszym miejscem jest Zamek Królewski położony nad brzegiem rzeki Suczawa. Zamek umocniony przez Stefana Wielkiego, wytrzymał, stawiając mężnie czoło, wiele najazdów i ataków wroga, i został zdobyty jedynie w wyniku zdrady.

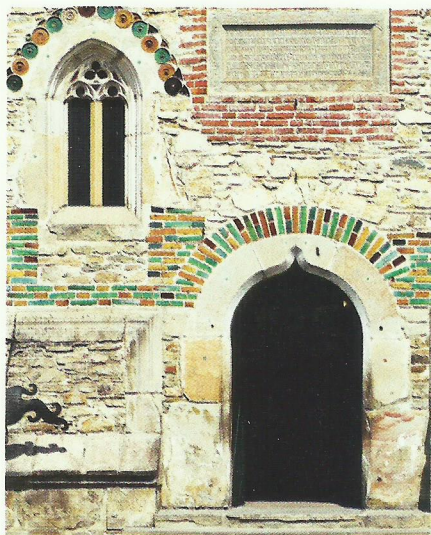

Zamek Królewski w Suczawie

Mołdawia

Hojny dar natury i pełnych
dobrego serca ludzi

„Najwyższą górą wszystkich gór jest Ceahlău i jeżeli opisanoby ją w starożytnych mitach, byłaby tak samo sławna jak Olimp, Pind lub Pelias”.

Dimitrie Cantemir,
Władca Mołdawii i uczony;
Descriptio Moldaviae

Mołdawia (Moldova) jest regionem, w którym piękno i pasterski obraz życia idą ręką w rękę z duchowością i kulturą jej przyjaznych mieszkańców. Tutaj urodził się największy rumuński poeta narodowy, a także pierwsza gimnastyczka świata, która otrzymała ocenę 10.

Mołdawia jest miejscem, w którym harmonijnie spletały się wysokie góry, przecinane wartkimi i czystymi strumykami górskimi i wyżyny, które lirycznie zwracają się w stronę nieba, a także niziną, która pozwala rzecze Siret spłynąć spokojnie aż do Dunaju. Mołdawia podoba się już na pierwszy rzut oka. Tym bardziej, że tym fascynującym obrazem natury towarzyszy historia i tradycja Mołdawian, a także ich temperament i zamiłowania.

Legenda mówi, że powstanie Mołdawii związane jest z mającymi miejsce w tutejszych lasach, wielkimi i częstymi polowaniami na żubry. Dlatego żubr stał się herbem nowo powstałego kraju. Żubr z herbu Mołdawii jest obecnie zwierzęciem bardzo rzadkim i chronionym. Można go podziwiać w rezerwacie znajdującym się w miejscowości Vânători-Neamț. Należy podkreślić, że ta część Mołdawii, region Neamț, jest jedną z największych atrakcji turystycznych Mołdawii. Tutaj znajdują się klasztory skupiające największą ilość zakonnic i zakonników w naszym kraju. Na przykład, w klasztorze Agapia żyje 300 zakonnic, duży klasztor znajduje się w Neamț. Te okolice mogą być początkiem wspinaczki górskiej na masyw Masivul Ceahlău, zwany Górą Athos prawosławnej religii rumuńskiej, oraz domniemanym miejscem pobytu Zamolxisa, największego bóstwa Daków, pradawnych mieszkańców tych terenów. Połowa podnóża masywu Ceahlău jest skąpana wodami jeden z największych sztucznego jeziora śródgór-

skiego w Europie, zalewu Izvorul Muntelui, w dorzeczu rzeki Valea Bistriței. W tym rejonie turystycznym szczególnie widowiskowym i spektakularnym, można podziwiać wysokie skaliste ściany wapienne, tworzące przełęcz Cheile Bicazului, wśród, których przewija się trasa transeuropejska.

Mołdawia jest przepięknym miejscem, miłym nie tylko dla oka, ale także dla ducha. Mołdawia jest regionem, z którego pochodzą narodowy poeta rumuński Mihai Eminescu, a także nasz słynny, popularny gawędziarz Ion Creangă. Jego dom rodzinny, obecnie muzeum, w Humulești jest miejscem, które może wyjaśnić mentalność i działalność chłopstwa mołdawskiego XIX wieku. Pierwsza gimnastyczka świata, której sędziowie przyznali ocenę 10 za wykonane ćwiczenia, sławna Nadia Komaneci, jest także Mołdawką. Mentalność Mołdawan może być w pełni zrozumiana po zwiedzeniu atrakcji turystycznej, znajdującej się w jej północnej części. Chodzi o przeszło stuletnie malowane klasztory, które zostały omawiane szerzej w rozdziale Bukowina. Na zakończenie należy obowiązkowo podkreślić, że zwiedzanie Mołdawii jest niepełne bez degustacji słynnych białych win, autentycznie rumuńskich, takich jak Grasă de Cotnari i Galbenă de Odobești.

Prywatne Muzeum Ludowe w pobliżu Tg. Neamț.
Słynny artysta ludowy

CZY WIESZ, ŻE?

Tristan Tzara, współzałożyciel i główny działacz postępowego ruchu Dada, urodził się w 1896 roku w Mołdawii w mieście Moinești.

TRZY PROPOZYCJE

❖ **Dorzecze Bikaz.** Od rzeki Bikaz na terenach rejonu Ardeal, do miejscowości wypoczynkowej Lacul Roșu dostaniesz się, przemierzając najbardziej spektakularny w Rumunii kanion wyżłobionym wodami rzeki, z wysokimi skalistymi ścianami wapiennymi o wysokości dochodzącej do 400 m.

❖ **Serniczki** (Poale-n brău). Koniecznie skosztuj tego mołdawskiego z serkiem. Serniczki mogą zawierać ser stony, wtedy podaje się je przed posiłkiem. Polane śmietaną lub podawane z twarogiem słodkim podawane są jako deser i polewane miodem.

❖ **Ceramika Cucuteni.** W muzeum wojewódzkim znajdującym się w mieście Piatra Neamț można podziwiać jedną z najbogatszych kolekcji ceramiki okresu neolitu (około 7.000 lat temu) która jest jedyną tego rodzaju kolekcją w Europie.

AGENDA

- ❖ **Święto religijne.** Pierwszy piątek po Wielkanocy, pielgrzymka prawosławna do Monaster Bistrita, Neamț
- ❖ **Festiwal czosnku.** Sierpień, konkurs z nagrodami obejmujący przyrządzanie potraw z czosnkiem. Wybory miss Czosnek we wsi Copălaș
- ❖ **Kwiaty w górach Ceahlăului.** Sierpień, konkurs folklorystyczny dla dzieci i młodzieży, w mieście Piatra Neamț

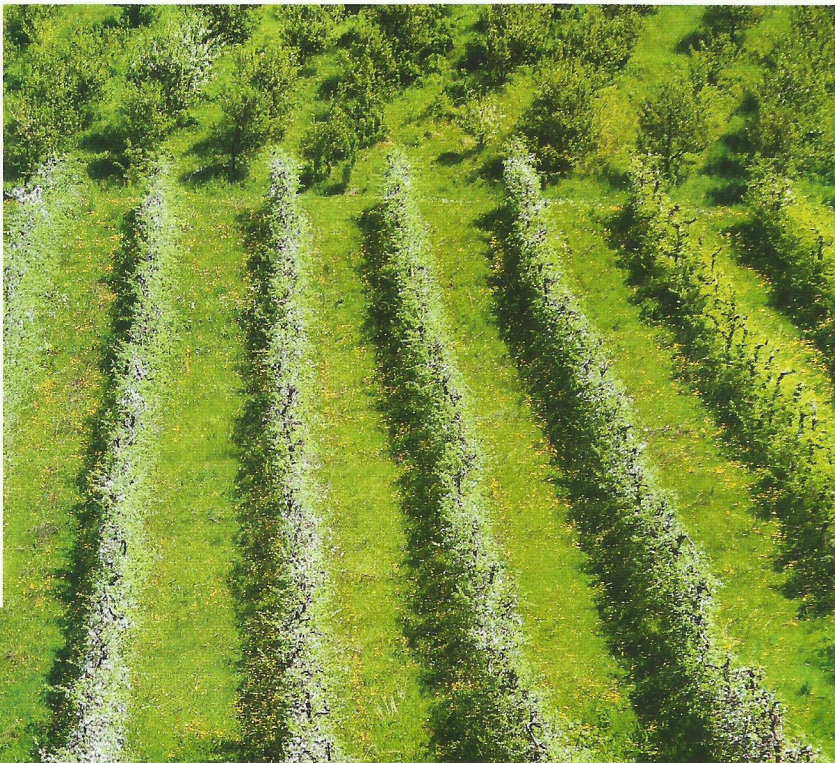
KONTAKT

www.visitneamt.com

DROGĄ ŚRÓD WINNIC

Od Cotnari do Odobești

Jeżeli wyjedziesz stąd, nie kosztując choć jednego kieliszka wina Grasă de Cotnari lub Galbenă de Odobești, będzie to oznaczać, że nie zwiedziłeś Mołdawii. Te dwie winnice są jednymi z najbardziej znanych i cenionych w Mołdawii, regionie znanym jako jedyny o tak znacznym potencjale produkcji win o wysokiej jakości. Winnica Odobești jest największą w kraju, a ceny tutejszego wina ustalano w dawnych czasach z Niemcami, Rosją, Turcją. Gatunki wina białego, szczególnie gatunki słodkie lub półsłodkie, są szeroko znane na świecie. Winnica Cotnari zebrała już wiele premii krajowych i międzynarodowych dla swoich win: Grasă, Fetească albă, Frâncușa lub Tămâioasă, gatunki o autentycznych cechach wina rumuńskiego. W piwnicach w miejscowości Huși, można przechowywać 2.300 beczek wina.

NA POŁOWANIU W NEAMȚ

Rezerwat żubrów

W rezerwacie żubrów w powiecie Dragos-Vodă, koło wsi Vânători-Neamț, możesz nacieszyć swój wzrok podziwiając zwierzę podobne do bizona amerykańskiego i którego gatunek zanika: żubry. Rezerwat rozciąga się na obszarze 11,500 ha jest jednym z czterech ścisłych rezerwatów w Narodowym Parku Przyrodniczym w miejscowości Vânători-Neamț i jednym z większych tego rodzaju w Europie.

REZERWAT ŻUBRÓW I FAUNY KARPACKEJ

W MIEJSCOWOŚCI DRAGOȘ VODĂ

www.viziteazaneamt.ro/2009/09/rezervatia-de-zimbri-dragos-voda-targu-neamt

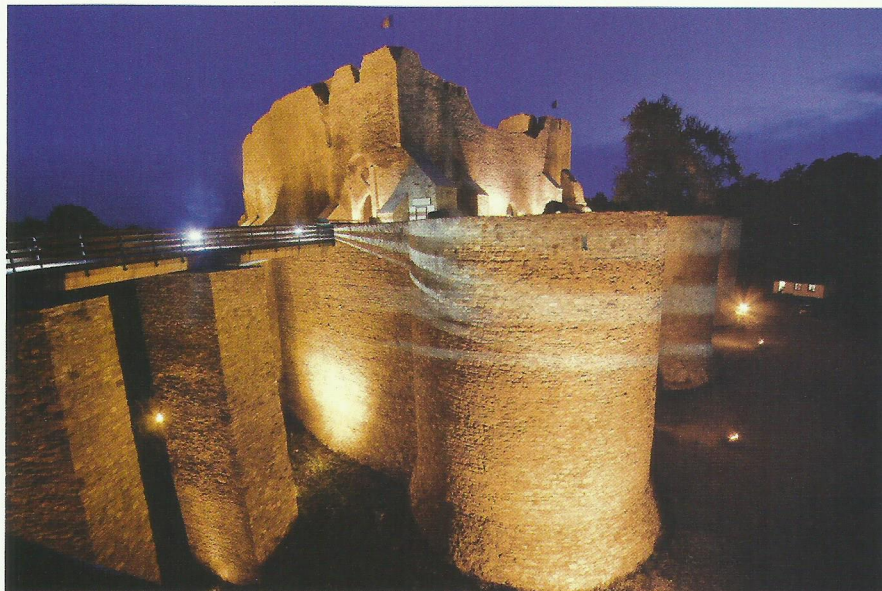

UZDROWISKO SLĂNIC MOŁDAWII

Perła Mołdawii

Ta perła miejscowości uzdrowiskowych Mołdawii, posiada obecnie przeszło 20 źródeł wód mineralnych oraz wód solankowych w pobliżu Târgu Ocna, wskazanych przy leczeniu znacznej ilości niedomagań i chorób. W miejscowości uzdrowiskowej Slănic Moldova mieści się imponująca infrastruktura lecznicza i turystyczna, galeria sztuki, kino, którego budynek zaliczany jest do zabytków architektonicznych. W parku uzdrowiskowym, który ma formę amfiteatru, rośnie rzadko spotykana roślina o nazwie kembr (pinus cembra). Jest to prawdziwy skarb przyrody.

Twierdza Neamț, Târgu Neamț

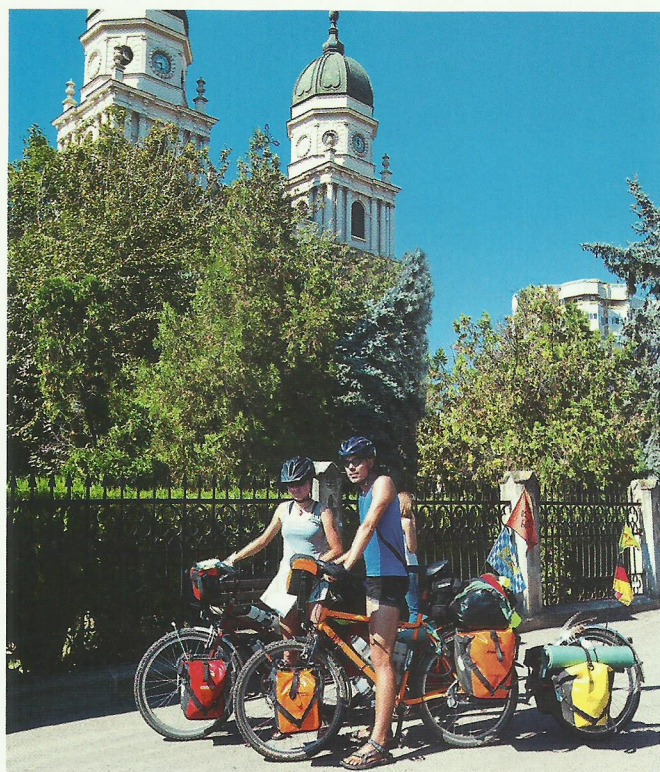
Baszta na Zamku Królewskim w Piața Neamț

ZAMEK TWIERDZA NEAMȚ

Przeszkoda na drodze najeźdźców

Zamek Twierdza Neamț jest jednym z najlepiej utrzymanych zamków średniowiecznych w Rumunii, który został zamieniony na muzeum. Można podziwiać tutaj grube mury obronne, które w burzliwych czasach średniowiecza nie pozwoliły zawojować tych okolic przez wojska węgierskie, polskie, tatarskie, a szczególnie otomańskie. W XV wieku, kiedy panował w Mołdawii Stefan Wielki, ten wielki władca został mianowany przez papieża Piusa Sykstusa IV „obrońcą Chrystusa” za jego opór na drodze hordy tureckiej. Mahomet II zwany „Zwycięskim” atakował twierdzę zamkową przez osiem dni bez powodzenia. Wybudowany przez Stefana Wielkiego, Zamek Królewski w miejscowości Piața Neamț, posiada basztę obronną noszącą nazwę „Baszta Stefana” i jedną wieżę z czterema skarpami, (przyporami) bardzo dobrze utrzymaną, zachowującą dawne formy i kształt.

INFORMACJE TURYSTYCZNE PIATRA NEAMȚ

www.cetateaneamtului.ro

Metropolia Prawosławna Mołdawii

STOLICA KULTURALNA REGIONU

Na siedmiu wzgórzach

Miasto Jassy (Iași) położone jest na siedmiu wzgórzach. Miasto Jassy jest dumne z tego, że to tutaj została wydana pierwsza gazeta i został założony pierwszy uniwersytet w Rumunii. Jest jednym z niewielu miast na świecie, w którym znajduje się przeszło 100 kościołów prawosławnych, z których większość jest ulokowanych w centralnej części miasta zwanej „Złoty Płaskowyż”. W sercu miasta Jassy można zwiedzić Kościół Trzech Hierarchów (Biserica Trei Ierarhi), zbudowany przez księcia Vasile Lupu (1635). Fasada tego kościoła jest całkowicie pokryta rzeźbioną dekoracją o motywach wschodnich, niegdyś połączoną. Vasile Lupu wyłożył znaczną kwotę pieniędzy, aby sprowadzić do Jassy w 1641 roku relikwie świętej Paraskiewy, która jest czczona co roku, jako patronka miasta i całej Mołdawii. Relikwie Świętej są przechowywane obecnie w Miejskim Kościele Katedralnym w Jassach.

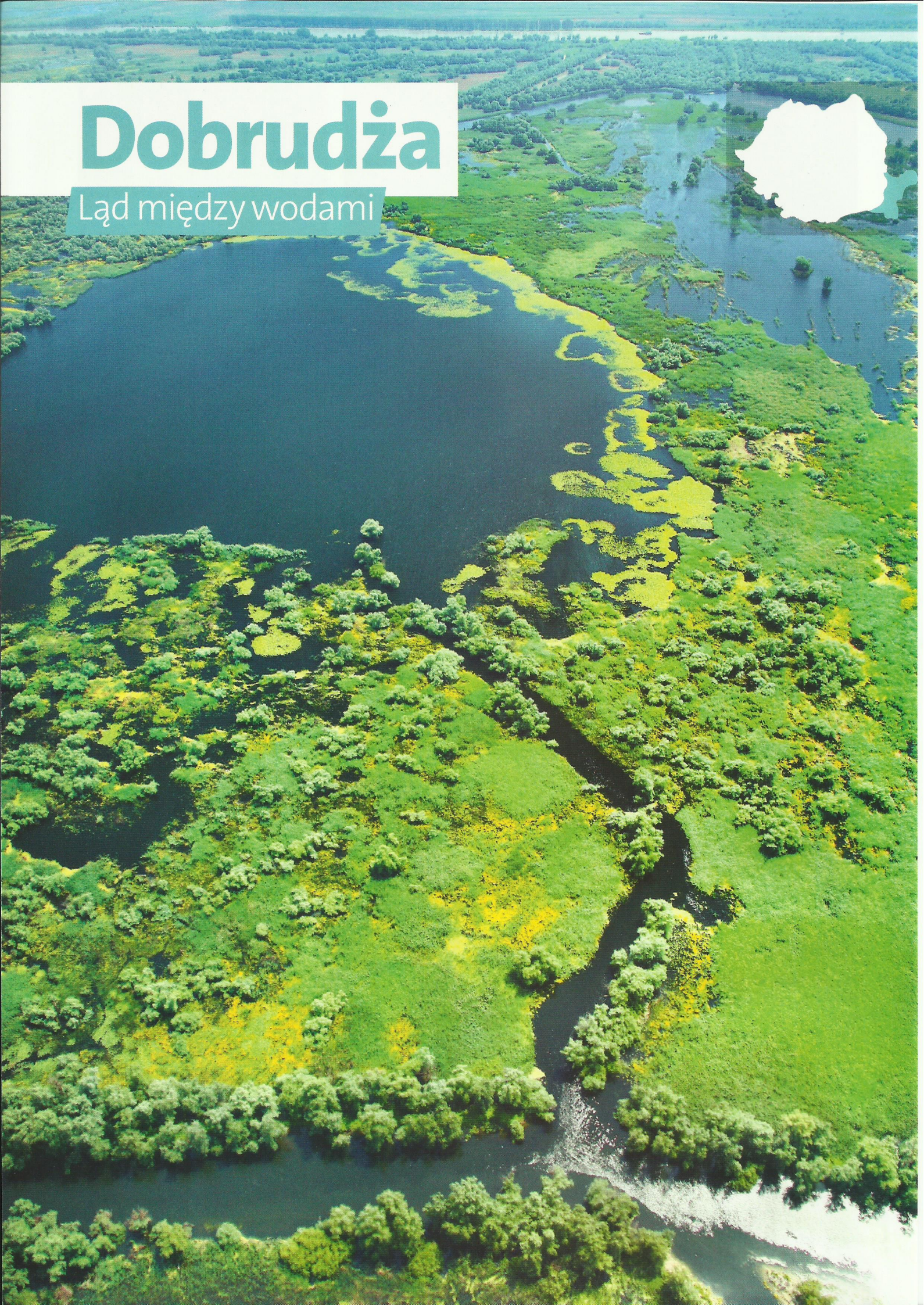
JASSY (Iași)

www.turism-iasi.ro
www.primaria-iasi.ro

Teatr Narodowy w Jassy

Dobrudża

Ląd między wodami

Pomiędzy Dunajem a Morzem Czarnym znajduje się region o dużym znaczeniu historycznym. Region wilgotny i suchy, młody, ale także stary, jest miejscem, w którym przyjaźnie współżyją przedstawiciele różnych narodowości i różnego pochodzenia etnicznego.

Dobruddza jest regionem kontrastów, na południowym wschodzie Rumunii. Delta Dunaju jest najmłodszą ziemią rumuńską i największą i najlepiej utrzymaną deltą w Europie (2.681 km²). W roku 1991 została włączona do Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Góry Măcinului są do części Narodowego Parku Rumuńskiego, a stępy Dobrudży posiadają jeden z najbardziej suchych klimatów w Rumunii. Wybrzeże Morza Czarnego, dobrze nasłonecznione i zróżnicowane, dopełnia serię paradoksów.

W czasach historycznych region ten zamieszkiwały różne cywilizacje: grecka, rzymska i bizantyjska. Ślady tych cywilizacji są obecnie rozsiane po całym terytorium regionu Dobrudża: grecka kolonia Histria, jest najstarszym osiedlem antycznym w kraju (założone zgodnie z przekazywaną tradycją w 657 roku przed Chrystusem). Tropheum Traiani w miejscowości Adamclisi z 109 roku po Chrystusie, rzymski łuk tryumfalny na cześć zwycięstwa

jest jednym z najbardziej imponujących pomników wzniesionych przez rzymian nad brzegami dolnego Dunaju. Najstarszy zespół monastyczny (klasztorny) naszego kraju znajduje się w miejscowości Basarab – Murfatlar. Jest to Grota świętego Andrzeja koło wsi Ion Corvin, woj. Konstanca, na ścianach dwóch z sześciu kościołów jaskiniowych widnieją napisy z 982 i 992 roku.

Atmosferę początku świata, tworzoną przez wszystkie ślady chrześcijaństwa na terenach Rumunii wzmacnia nieokiełznana przyroda, która te ślady przechowuje. Pomiędzy trzema odnogami Delt Dunaju – Chilia, Sulina i Święty Gheorghe w egzotycznym labiryncie trzcin, kanałów, jezior, bagien, trzcinowych wysepek pływających i wydym piaskowych uciechy cię widok wielu gatunków ryb, rzadko spotykanych ptaków, oraz wiele, bardzo wiele gatunków roślin, drzew i krzewów. Tutaj w Delcie Dunaju możesz zobaczyć całe kolonie pelikanów, zobaczyć jesiotra, rybę, która daje drogi kawiorek. Jednak największym bogactwem tych terenów są bezsprzecznie ludzie przynależący do różnych grup etnicznych, ludzi, którzy osiedlili się w jednym z najdalszych środowisk, zmieniając je w swój dom. Na terenach niezalewanych podczas wylewów nieokiełzanej Delt osiedlili się Rumuni, Lipoweni, Ukraińcy, ale także Turcy, Grecy i Ormianie.

Alternatywą dla diety składającej się jedynie z ryb, spokoju i niecodzienności w Delcie Dunaju jest kuracja rozrywkowa, lecznicza lub kuracja heliomarinna (słońce i woda morską) nad Morzem Czarnym. Na 75 kilometrach wybrzeża rozciągają się ośrodki lecznicze i wypoczynkowe oraz wioski z plażą o miłym piasku, gdzie słońce świeci od 10 do 12 godzin na dobę. Najsympliczniejsze ośrodki to Mamaia – perła wybrzeża z kolejką gondolową, parkiem wodnym (aqua parc) i bogatym życiem nocnym. Costinești jest ulubionym ośrodkiem młodych a Vama Veche – nonkonformistów. Wszyscy mogą cieszyć się pięknem Wybrzeża Morza Czarnego w okresie od maja do września.

CZY WIESZ, ŻE?

Jules Verne, sławny pisarz opisał dokładnie krajobrazy i miasta Dobrudży Mangalia Medgidia, Babdag lub Tulce w swojej książce pt. Keraban (Uparciuch) (1883), mimo iż nigdy nie przybył do Rumunii.

TRZY PROPOZYCJE

❖ **Barszcz rybny.** Podawany jest w każdej wsi Delt, gotowany z kilku gatunków świeżej ryby. Najlepiej skosztować tego dania w miejscowości Mila, gdzie jest gotowany na poczekaniu w żelaznym kociołku zawieszonym nad ogniskiem.

❖ **Herghelia Mangalia.** Możesz wypożyczyć rasowego konia, araba w stajniach na południu ośrodka wypoczynkowego Venus. Przejeźdź się na koniu do sąsiedniego lasu, w którym pełno jest sarenek i bażantów.

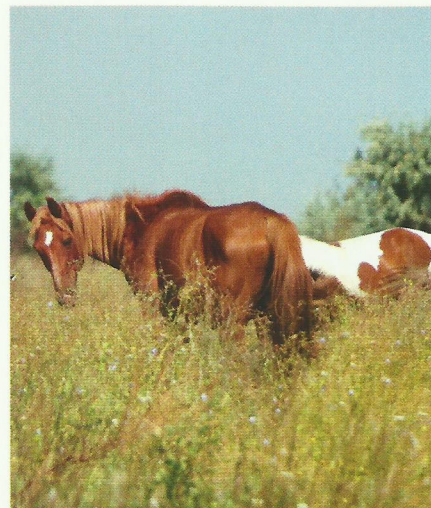
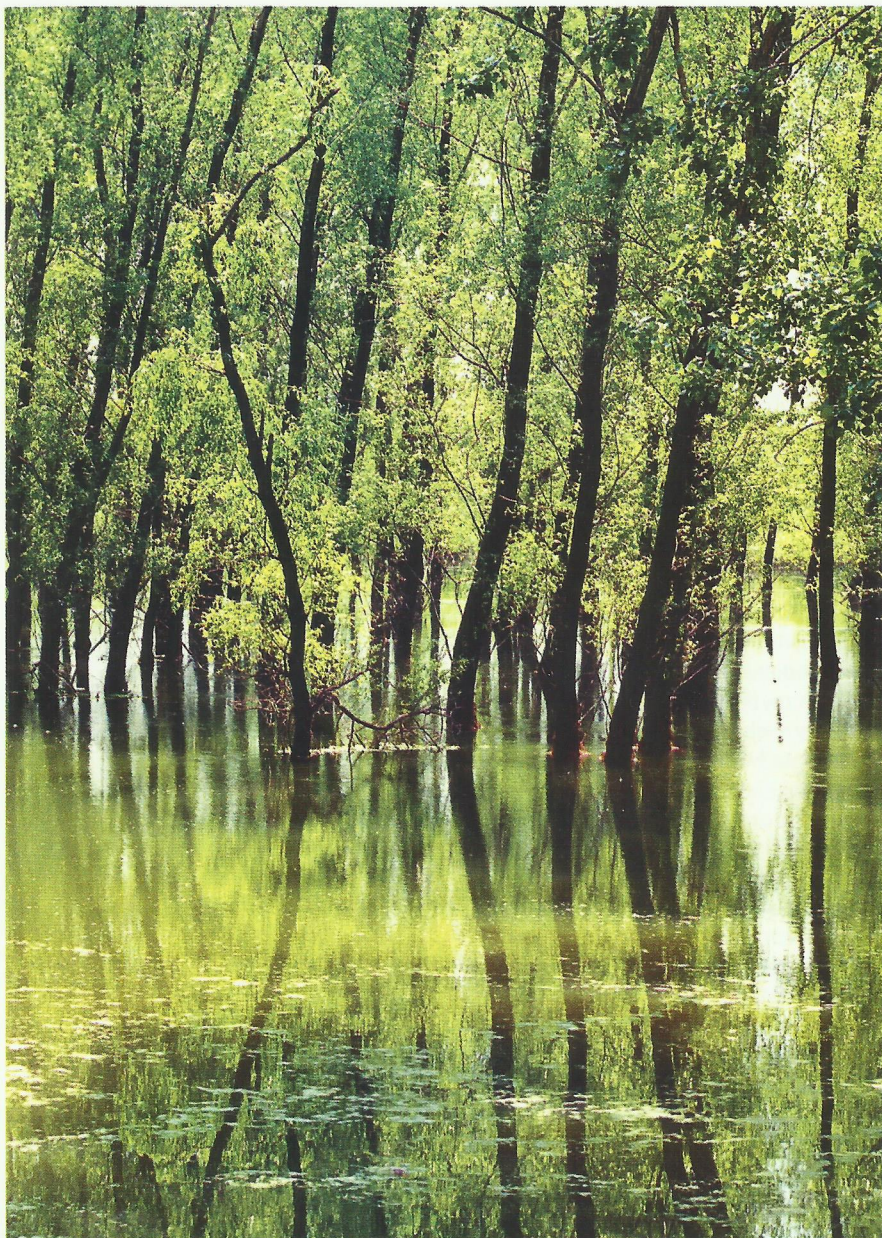
❖ **Wina Dobrudży.** Wina białe, ale także czerwone z winnic tego regionu mają specyficzny smak i cechy charakterystyczne, są bardzo szlachetne. Otrzymywane są ze świeżych i słodkich winogron, ale także z winogron zbieranych późno, kiedy grona są mocno podsuszone.

AGENDA

- ❖ **Dzień morza.** 15 sierpnia w Konstanca ma miejsce defilada, gry marynarskie, ćwiczenia morskie;
- ❖ **Stufstock.** Sierpień, w ośrodku wypoczynkowym Vama Veche, festiwal muzyczny, filmowy i teatralny;
- ❖ **Rumunia po tatarsku i turecku.** Wrzesień, Konstanca, pokazy i festiwal artystyczny mniejszości narodowych turecko-tatarskich.

KONTAKT

www.infolitoral.ro

WYDMY PIASZCZyste
GRINDUL LETEA

Galopem przez wydmy

Najbardziej wysunięty na północ las podzwrotnikowy (subtropikalny) w Europie powstał na piaszczystych wydmach w Letea, w północnej części Delt Dunaju. Nagłą zmianę krajobrazu, od lasów subtropikalnych do pustynnych wydm możemy obserwować, przechodząc nie więcej jak 200 – 300 metrów. Cechą charakterystyczną lasu jest wielkie bogactwo krzewów pnących o wyglądzie lian, zwanych przez miejscową ludność harmak. Rośnie tutaj również dąb szary (niektóre okazy mają po przeszło 150 lat), o średnicy 1 metra i wysokości 30 – 35 metrów, topola biała i czarna, jesion łukowy, jesion puszysty (wielka rzadkość botaniczna). Fauna lasu liczy przeszło 2 000 rozpoznanych gatunków ptaków, które wiją tutaj gniazda, owadów, żmii piaszkowych, trzech gatunków sokoła. Występuje tu także żółw bielik. Niezmiernie ciekawe są rasy dzikich koni, które można dostrzec na wydmach.

OŚRODEK WYPOCZYNKOWY VAMA VECHE

Powrót na łono natury

Kto nigdy nie rozbił namiotu na plaży i nie spędził w nim kilku dni, ten na pewno nie może zrozumieć czaru zasypiania przy szumie fal i pobódki przy promieniach porannego słońca. Jeżeli chcesz zakosztować takiego doświadczenia, plaż w miejscowościach Vama Vechie lub w Mai czekają na ciebie od maja po rozpoczęciu sezonu na wybrzeżu Morza Czarnego (w maju). Tam można cieszyć się poczuciem wolności, jakie dostarczy ci biwakowanie na plaży, na wolnym powietrzu, ale w pobliżu klubów i barów, przemyśłych restauracji, knajpek rybackich, które prześcigają się w ofertach smaczkowych dań i napojów. Jeżeli uda ci się obudzić wczesnym rankiem, to zobaczysz łodzie rybaków powracających z połowu, wiozące ryby, które zamówisz sobie na obiad.

„To prawdziwy cud, że Delta Dunaju wciąż istnieje i przetrwała ogromny nacisk zanieczyszczeń, bohatersko zachowując urok i różnorodność biologiczną”

Jacques-Yves Cousteau,
Badacz i oceanograf, Francja

Góry Măcinului to najstarsze góry Rumunii

ZWIEDZAJĄC WSIE DELTY DUNAJU

W domu lipowanów

Tradycyjne wsie Delty Dunaju wyglądają tak, jakby czas stanął w nich w miejscu. Możesz zawitać do domku pokrytego malowidłami lub innego pokrytego słomianym dachem. Turystyka to drugie zajęcie rybaków, którzy oferują swoje usługi po przystępnych cenach. Rybacy to przede wszystkim lipowani (Rosjanie starego wyznania prawosławnego) i chochoły (Ukraińcy), stanowią oni większość rybaków w Delcie, będąc częścią etnicznej mieszanki dobrudżańskiej. W Administracji Rezerwatu Biosfery Delty Dunaju (ARBDD) znajdziesz mapy, informacje dotyczące zakwaterowania, organizowanych wycieczek oraz otrzymasz zezwolenie na wstęp do części chronionych.

ADMINISTRACJA REZERWATU

BIOSFERA DELTY DUNAJU

www.ddbra.ro

Pelikan to chroniony gatunek, często fotografowany i podziwiany

WAKACJE W UZDROWISKU

Dobroczynne błota

W odległości około 15 km od Konstancy znajdują się miejscowości Eforia Nord i Eforia Sud, stanowiące uzdrowiskowy wierzchołek Wybrzeża, a także Jezioro Techirghiol – jezioro z mocno nasyconą wodą mineralną i borowiną (sapropelit), znaną z wysoko cenionych właściwości leczniczych. Należy wspomnieć, że uzdrowisko Techirghiol przyciągało kuracjuszy swoim łagodnym klimatem, pięknem jeziora i prawidłowo prowadzonym leczeniem już w początkach XX, kiedy sławni pisarze rumuńscy tacy jak Mircea Eliade lub Tudor Arghezi spędzali tutaj większą część lata.

Inny nowoczesny ośrodek leczniczy znajduje się w uzdrowisku Neptun

Przydatne informacje

POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Południowo-wschodnia część Europy, na północy Półwyspu Bałkańskiego.

koordynaty geograficzne:: 45° N, 25° E

KRAJE SĄSIADUJĄCE:

Węgry (północny-zachód), Ukraina (północ i wschód), Republika Mołdawii (wschód), Morze Czarne (południowy-wschód), Bułgaria (południe), Serbia (południowy-zachód).

POWIERZCHNIA

238.291 km²

DŁUGOŚĆ GRANIC

3.149,9 km, z których 1085,5 km stanowią granice lądowe i 2064,4 km granice nadbrzeżne i morskie.

LICZBA LUDNOŚCI:

19.599.506 (2011)

STOLICA

Bukareszt, 1.628.426 mieszkańców (2011)

USTRÓJ POLITYCZNY

Republika parlamentarna

STREFA CZASOWA

Czas wschodnioeuropejski (GMT + 2). Od ostatniej niedzieli marca do ostatniej niedzieli października przechodzi się na czas letni (GMT + 3).

ŚWIĘTA NARODOWE

1 i 2 stycznia, 1 i 2 dzień Wielkanocy, 1 maja, 1 i 2 dzień Zielonych Świątek, 15 sierpnia, 1 grudnia, 1 i 2 dzień Bożego Narodzenia – 25 i 26 grudnia

KLIMAT

Umiarkowany kontynentalny

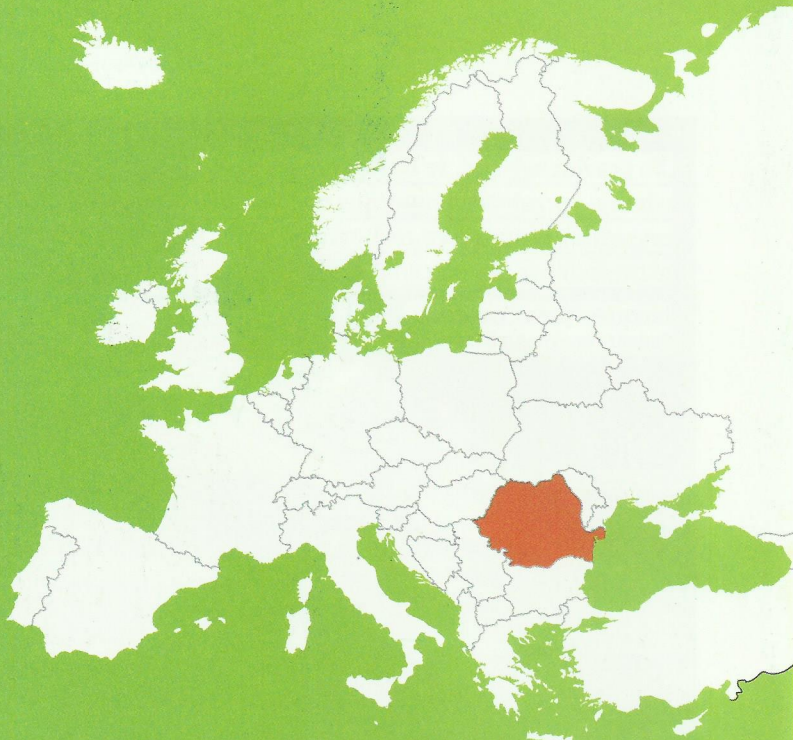
UKSZTAŁTOWANIE POWIERZCHNI:

Wyżyna Transylwańska, Wyżyna Mołdawska, Karpaty Wschodnie, Równina Rumuńska, Karpaty Południowe.

PUNKTY WYSOKOŚCI

Najniższy: Morze Czarne – 0 metrów

Naiwyższy: Szczyt Moldoveanu – 2.544 metrów

JEDNOSTKI MIARY

system metryczny

TELEFON ALARMOWY

☎ 112

KRAJ EUROPEJSKI

Rumunia jest członkiem Unii Europejskiej od 1 stycznia 2007. Jednocześnie, stanowi część ONZ, MFW, Rady Europejskiej, NATO, UNESCO i posiada ambasadę i konsulaty w wielu krajach.

WALUTA NARODOWA

1 lei (symbol: RON) = 100 bani (pojedyncze ban).

FLAGA

jest prostokątem podzielonym na trzy pionowe pasy: niebieski, żółty i czerwony.

ŚWIĘTO NARODOWE

1 Grudnia. Znaczenie historyczne: Rocznica Zjednoczenia Siedmiogrodu i Banatu z ojczyzną, które nastąpiło w (1918) roku.

KARTY KREDYTOWE

Duże sieci hotelowe oraz restauracje akceptują karty kredytowe, w tym MasterCard, Visa, American Express i Dinner Club.

OCHRONA KONSUMENTA

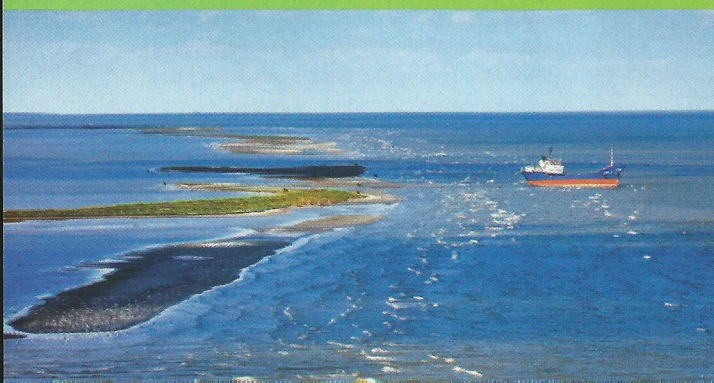
Narodowy Urząd Ochrony Konsumenta

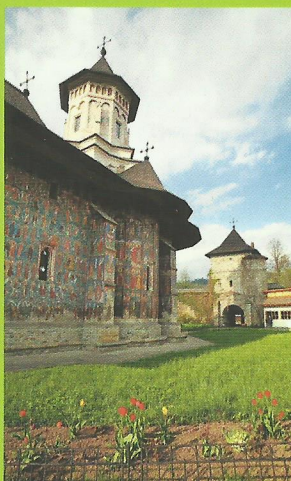
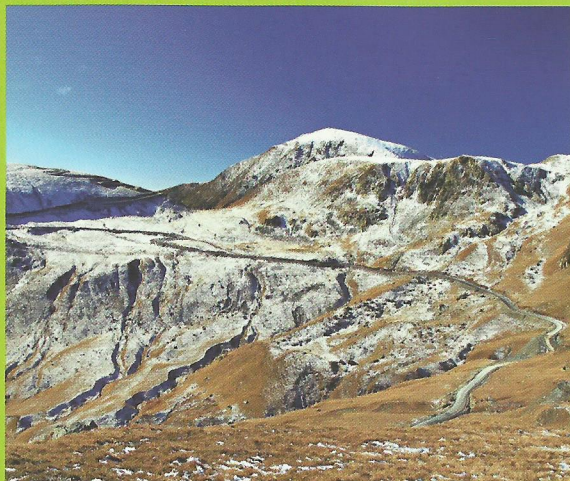
0372-131951 | office@anpc.ro | www.anpc.gov.ro

Więcej na www.romania.travel

Prawa autorskie © MDRT

Zdjęcie: Prom na Morzu Czarnym

Zdjęcie: górska droga, kościół Moldovita, młodzi calusari z Oltenii, okładka 4: pelikany w delcie Dunaju

Przedstawiciele Wydziału Promocji Turystyki i Rozwoju Regionalnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych

AUSTRIA

Opernring1, Stiege R, 4 Stock, Tur 404, 1010, VIENA
Tel: 0043-1-317.31.57
Fax: 0043-1-317.31.574
e-mail: rumaenien@aon.at
www.rumaenien-info.at

FRANCJA

7, Rue Gaillon, 75002 PARIS
Tel: 0033-1-40.20.99.33
Fax: 0033-1-40.20.99.43
e-mail: info@guidroumanie.com

NIEMCY

Reinhardt str., 47, D-10117 Berlin
Tel: 0049-30.400.55.904
Fax: 0049-30.400.55.906
e-mail: info@rumaenien-tourismus.de

WŁOCHY

Via Torino 95, Galleria Esedra, 00184 ROMA
Tel: 0039-06-488.02.67;
Fax: 0039-06-4898.62.81
e-mail: office@romania.it
www.romania.it

WIELKA BRYTANIA

12 Harley Street, LONDRA W1G 9PG
Tel: 0044-20-7224.36.92
Fax 0044-20-7935.64.35
e-mail: romaniatravel@btconnect.com
www.romaniatourism.com

POLSKA

Krakowskie Przedmiescie 47-51
00-071 VARSOVIA
Tel/Fax: +48 22 826 40 10
e-mail: info.rumunia@wp.pl

ROSJA

Mosfilmovskaya street No. 35, office 313
119330, MOSCOVA
Tel: 007-(499)-143.87.65
Fax: 007-(499)-143.86.72
e-mail: romaniatravel@gtmail.ru
www.romaniatravel.ru

HISZPANIA

Calle Alcántara no. 49-51, 28006 MADRID
Tel: 0034-91-401.42.68
Fax: 0034-91-402.71.83
e-mail: oficina@rumaniatour.com
www.rumaniatour.com

STANY ZJEDNOCZONE

355 Lexington Avenue, floor 19, NEW YORK, NY 10017
Tel: 001-212-545.84.84
Fax: 001-212-545.84.84
e-mail: info@romaniatourism.com
www.romaniatourism.com

Local initiative. Regional development

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

ROMANIAN GOVERNMENT

Structural Instruments
2007-2013

Investing in your future! Project selected within the Operational Regional Programme and co-financed by the European Union through the European Regional Development Fund.

The promotion of Romania's tourist brand
Ministry of Regional Development and Tourism
March 2012

România
poznał Ogród Karpat

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego i Turystyki
Apolodor ulica, Nr 17 skrzydło północne,
dystrykt 5, Bukareszt, Rumunia
www.mdr.ro, info@mdr.ro